

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΔΗ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1961 | ΑΡΙΘ. 2

ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΜΑΣ

Ἀντιτιθέμενοι ὑπῆρξαν αἱ προβλέψεις τῶν ἀρμοδίων πολιτικῶν καὶ οικονομολόγων ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει. Οἱ μὲν εὐηγγελίσθησαν τὴν εὐημερίαν, τὴν ἀνοδικὴν πορείαν καὶ τὴν δημιουργικὴν ἀνάπτυξιν—ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν—τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ ἀποδόσεως. Ἄλλοι ὅμως, περίλυποι καὶ σκυθρωποί, ἰστάμενοι εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ, προσιωνίζονται στασιμότητα, πτωχείαν, ἀνεργίαν καὶ ἐπίτασιν τῆς φυγῆς τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος πρὸς ἄλλους ὀρίζοντας, διὰ τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἐπιουσίου.

* * *

Ποῖος ἔχει δίκαιον; Ποῦ ἀνευρίσκειται ἡ ἀλήθεια; Κατὰ τὴν ταπεινὴν μας κρίσιν, εἰς τὴν μέσσην ὁδόν. Διότι ἡ πρόοδος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀνθρωπότητος δὲν εἶναι συνεχῆς. Συντελεῖται πάντοτε διὰ μέσου ἀντιφάσεων καὶ ἀντινομῶν. Καὶ πᾶσα βελτίωσις καὶ πρόοδος συνοδεύεται μοιραίως καὶ ἀδυσωπῆτως ἀπὸ ὀπισθοδρομήσιν. Αὐξάνεται ἡ πνευματικὴ ἐμπειρία, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ὁ κόσμος ὑλιστικοποιεῖται. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὔτε ἡ αὐταρέσκεια καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτοκριτικῆς εἶναι ὀρθή. Οὔτε ὅμως καὶ ἡ ἀμφιβολία πρὸς τὰς πηγαίας ἠθικὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους ἐνδείκνυται. Διότι πᾶν ἄλλο ἢ ἐποικοδομεῖ τὴν εὐτυχίαν. Καὶ ἀλλοίμονον, τόσον εἰς τὰ ἄτομα ὅσον καὶ εἰς τοὺς λαοὺς, πού κατέχονται ἀπὸ ἀπαισιοδοξίαν, καὶ ἐνασμενίζονται εἰς τὸ μονόπλευρον ἀντίκρουσμα τῶν ἐλαττωμάτων μόνον καὶ τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν ἐλλείψεων! Οὕτω σκεπτόμενοι δὲν αἰσθάνονται πυρούμενον τὸ πνεῦμά των. Ἔχουν παραλύτους τὰς χεῖράς των

καὶ δὲν συμβάλλουν εἰς θετικὰς λύσεις. Καλλιεργοῦν ἀθελήτως τὴν ἀποτελμάτωσιν καὶ τὴν κακὴν μοῖραν...

* * *

Εἶναι ἀληθῶς ἀναμφισβήτητον, ὅτι τὰ κύματα τῆς οικονομοτεχνικῆς προόδου, πού εἰς τοὺς καιροὺς μας αὐτοὺς οἰδαλέα παφλάζουν περὶ ἡμᾶς, ἀνὰ τὴν οἰκουμένην σύμπασαν, πλήττουν ἤδη καὶ τὰς ἀκτὰς μας, καὶ καλύπτουν μὲ τὴν θαμβωτικὴν τῶν γοητείαν τὴν χώραν μας. Ἄρρενωπὸς καὶ σφριγώδης εἶναι, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ ἀνὰ τὴν ὑπαιθρόν μας, ὁ δημιουργικὸς ρυθμὸς. Μεταβολαὶ ἐμφανίζονται, καὶ εἰς βάθος καὶ εἰς ἔκτασιν. Νέαι ἐποχαὶ ἀρχίζουν. Ὑπάρχει θετικὴ ἀνάπτυξις καὶ πρόοδος εἰς τὴν ὀλικὴν ἐκφανσιν τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς. Καὶ ὁ λαὸς μας, ὁ θαυμάσιος αὐτὸς λαὸς, πού ἐπέδειξεν εἰς τὰς προσφάτους τραγικὰς δοκιμασίας τοῦ ἔθνους τόσσην ἀβυθομέτρητον ζωτικότητα καὶ τόσσην ἀντοχήν, πραγματοποιεῖ καθημερινῶς ἄλματα τεχνικῆς προόδου καὶ ἐπιτευγμάτων. Καὶ διασκελίζει, ὡς καλπάζων κέλῃς, τὸ διάστημα, πού τὸν χωρίζει ἀπὸ τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ἀπὸ τὰς νεωτέρας κατακτήσεις καὶ ἐφευρέσεις.

* * *

Ἄς προσέξωμεν ὅμως πολὺ. Διότι ἡ τεχνικὴ τονίζει καὶ ὑπογραμμίζει τὴν ὑλιστικὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς. Ἐντὸς ὅμως αὐτῆς καταφρονοῦνται ἀσυνέτως αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι. Παραθεωρεῖται ἰταμῶς ἡ παλαιὰ πλαστικότητα τῆς ζωῆς. Καλλιεργεῖται ἀχαλινώτως τὸ ἐνστικτον καὶ ὁ ὠφελιμισμός. Ἄτονεῖ, μέχρις ἀνυπαρξίας, ἡ αἰσθησις τῆς πνευματικῆς τῆς πορείας πρὸς

τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Καὶ ἀγνοεῖται τὸ λυτρωτικὸν εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ὅτι ἡ προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην ἀξίαν τῆς γῆς. «Ἄλλὰ τί ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (Μαρκ. Η', 36).

* *

Τοῦτο ἰδίως πραγματοποιεῖται ἐντὸς τοῦ κομμουνισμοῦ· ὁ ὁποῖος, ἐν τῇ ἀκράτῳ καὶ παρανοικῇ του ὕλοφροσύνη, ἐξεδίωξε βιαίως τὴν θρησκείαν ἀπὸ τὴν κρατικὴν ζωὴν. Δὲν ἐπέτυχεν ὅμως, οὔτε καὶ θὰ ἐπιτύχῃ ποτὲ νὰ τὴν ἐκδιώξῃ καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν τοιαύτην! Ἡ δὲ Ἐκκλησία, περισθεῖσα, ὡς ἄλλη κιβωτὸς τοῦ Νῶε, ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν του, θὰ ἐξακολουθῇ, διὰ τῆς λειτουργικῆς τῆς ζωῆς, νὰ τὴν διαμορφώῃ, νὰ τὴν ἀρωματίξῃ μὲ τὸ οὐράνιον μύρον τῆς, καὶ νὰ τὴν πνευματοποιῇ. Καὶ ὅπως προσφάτως διεκήρυξεν ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῆς Κροατίας, «ἀποτελεῖ πλάνην μεγίστην, τὸ νὰ πιστευθῆται, ὅτι ἡ θρησκεία καὶ ἡ θρησκευτικότης εἶναι δυνατόν νὰ καταργηθοῦν».

* *

Τί πράττομεν ὅμως ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι ὡς Κράτος ὀφείλομεν τὴν ὑπόστασίν μας εἰς τὴν ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν μας; Ποία εἶναι ἡ στάσις μας ἀπέναντι αὐτῆς καὶ ἀπέναντι τῶν τρισαγίων βιωμάτων μας, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ μόνον ὀφείλει τὸ Ἔθνος μας καὶ τὰς πνευματικὰς του ἀνθοφορίας καὶ πᾶσαν μεγαλουργίαν του;

* *

Ἐπεσκέφθην πρὸ ἡμερῶν νεόδμητον, εὐρύχωρον καὶ πολυτελῆ κινηματογράφον, οἱ ὁποῖοι τόσον πληθύνονται, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον προεβάλλετο ἡ πολυθρόλητος ταινία «Ποτὲ τὴν Κυριακὴν». Μετὰ δυσκολίας ἀνεῦρον θέσιν. Διότι κατὰ κύματα εἰσέρρεον, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, οἱ κάτοικοι τῆς περιφέρειας· ὠθοῦντες καὶ ὠθούμενοι καὶ ἀγωνιῶντες νὰ παρακολουθήσουν τὸ θέαμα. Θρησκευτικὴ αὐτόχρημα ἦτο ἡ προσήλωσις τῶν εἰς τὴν

ἀνελλισσομένην ταινίαν. Καὶ ἡ μέθη καὶ ἡ πνευματικὴ τῶν βακχεῖα ἀπόλυτος καὶ ἐκμηδενιστικὴ τῆς αἰδοῦς καὶ τῆς εὐπρεπείας. Διότι περὶ ἡμᾶς τρυφεροὶ βλαστοὶ περιεπτύσσοντο ἀνέδην ἀλλήλους. Ἐν δὲ ἐξαετὲς παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχον φέρει μαζί τῶν οἱ γονεῖς του, πρὸς διαπαιδαγωγίαν τῶν, ἐνθουσιασθὲν ἀνήλθεν κατὰ τὸ τέλος ἐπὶ τοῦ ἐδράνου καὶ ἐχειροκρότει μανιωδῶς, καὶ ἐχειρονόμει ἐκβάλλον ἀνάρθρους καὶ ἀσυναρτήτους κραυγὰς...

* *

Καὶ ὅμως ἡ ταινία ἦτο ἀποκρουσικωτάτη. Καὶ οἱ τύποι τῆς ἀνύπαρκτοι διὰ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν. Καὶ ἀποτελοῦν νοσηρὰν δημιουργίαν τοῦ σκηνοθέτου, πού, ὅπως τὸ φῶς, διαθλασθεῖσα ἐντὸς τοῦ αἰσθησιασμοῦ του, προεβλήθη ὡς πραγματικότης, πού προσβάλλει τὸ ἑλληνικὸν συναίσθημα καὶ τὴν σεμνὴν ἐργατοῦπολίν μας!

Ἀπευθυνόμενοι ὅμως πρὸς τὸν λαόν, δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτρέψωμεν αὐτοσχεδιασμοὺς ἀπρεπεῖς καὶ ἀπαραδέκτους. Οὔτε καὶ νὰ προσφέρωμεν, διὰ τὴν πνευματικὴν ἢ τὴν ἠθικὴν του οἰκοδόμησιν, τύπους ἀπιθάνους καὶ ἔξω τῶν κοινωνικῶν πλαισίων, εἰς κακοτέχνους γραμμὰς καὶ ἐμπνεούσας ἐμετικὴν ἀηδίαν εἰκόνας. Ἡ τέχνη πρέπει, πιστεύομεν, νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ παιδαγωγῇ. Καὶ λυπούμεθα βαθύτατα, διότι μία ἐξαιρετικὴ καλλιτεχνικὴ ἰδιοφυΐα δὲν ἀνεῦρεν εἰς τὸ σύνολον τῆς ὑπερόχου ζωῆς τὸν λαόν μας, εἰμὴ τοὺς ἀληθικοὺς καὶ διεφθαρμένους μέχρι μυελοῦ ὀστέων τύπους αὐτοῦς, διὰ νὰ τοὺς ἐμφανίσῃ διεθνῶς, ὡς χαρακτηριστικὸς τῆς ζωῆς μας, καὶ ὡς ἀντικειμενικὰς εἰκόνας τῆς Πειραικῆς ζωῆς. Ὁ λαός μας—καὶ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονῆται ποτὲ καὶ ἀπὸ κανένα—ἔχει προσφέρει σπατάλως τοὺς θησαυροὺς τῆς ψυχῆς του, διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ κόσμου. Καὶ ἡμεῖς ὑπήρξαμεν προσφάτως οἱ αἰμοδόται του.

* *

Εἶναι λοιπὸν τελείως ἀδίκον ν' ἀγνοοῦνται αἱ ὑπέροχοι θυσίαι του. Καὶ νὰ

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΟΣΧΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Μακαριώτατον

Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Κύριον Θεόκλητον

Ἀθῆνας.

Μακαριώτατε,

Ἀγαπητὲ ἐν Κυρίῳ Μακαριώτατε Δέσποτα,

Σᾶς χαιρετῶ ἐπὶ τῇ μεγάλῃ εορτῇ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὴν πίστιν τῶν ποιμένων καὶ τὴν σοφίαν τῶν μάγων προσκονοῦντες τὸν ἐνσαρκωθέντα Θεὸν Λόγον, φέροντες ἐν τῇ ψυχῇ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν θείαν εὐδοκίαν, ἃς ψάλλωμεν γηθοσύνως τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ.

Σᾶς χαιρετῶ καὶ ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Ἐν τῇ ἀδιακόπῳ διαδοχῇ τῶν καιρῶν-ἡμερῶν καὶ ἐνιαυτῶν ἃς εἶναι ἀναλλοίωτον τὸ ἔλεος τοῦ ἀναλλοίωτον καὶ αἰωνίου Θεοῦ.

Διατελῶ μετ' ἀδελφικῆς πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἀγάπης.

Ἀφωσιωμένος Σας ἐν Χριστῷ

† Ὁ Πατριάρχης Μόσχας Ἀλέξιος

Γ'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΕΡΒΙΑΣ

Μακαριώτατον

Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Κύριον Θεόκλητον

Ἀθῆνας.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἀγαπητὲ καὶ ποθητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργεῖ τῆς Μετριότητος ἡμῶν Κύριε Θεόκλητε, ἀδελφικῶς περιπτυσσόμενοι τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα λίαν ἐγκαρδίως χαιρετίζομεν.

«Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ»

(Ἰω. 1, 14).

προβάλλεται διεθνῶς ἀτοπώτατα πλαισιούμενος ἀπὸ τόσας βρωμερότητας καὶ κυλιόμενος εἰς τὸν βόρβορον μιᾶς σηψαιμικῆς ἀνηθικότητος. Καὶ αἱ γραμμαὶ αὐταὶ ἀποτελοῦν καὶ ἐκφράζουν τὴν διαμαρτυρίαν μας.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Δόξα καὶ αἶνος τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ, διότι μᾶς ἠξίωσε καὶ ἐφέτος νὰ πανηγυρίσωμεν τὴν εὐφρόσυνον εορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἄς ἠχοῦν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ὕμνοι τῷ Τεχθέντι Χριστῷ εἰς τοὺς ναοὺς δλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἐν ὅλῃ τῇ καθαρότητι καὶ ὠραιότητι τῶν χορῶν τῶν Ἀγγέλων καὶ τῇ χαρᾷ τῶν ποιμένων τῆς Βηθλεέμ.

Κατὰ τὰς ἁγίας αὐτὰς ἡμέρας τοῦ εορτασμοῦ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ σπεύδομεν καὶ ἡμεῖς, ὅπως μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τῶν πιστῶν ἡμῶν ἐκφράσωμεν τὰς καλυτέρας μας εὐχὰς πρὸς τὴν ἀγαπητὴν ὑμετέραν Μακαριότητα, τὸν εὐσεβῆ κληρὸν ὑμῶν καὶ τὸν εὐσεβῆ λαόν. Ἐν τῇ ἁγία καὶ πνευματικῇ αὐτῇ χαρᾷ, διότι ὁ πανοικτίρμων Θεὸς ἐχάρισεν ἐκ νέου εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος τὴν υἰοθεσίαν καὶ οὐρανίαν εἰρήνην, δεόμεθα τοῦ Παιδίου τῆς Βηθλεέμ, ὅπως καὶ εἰς τὸ Νέον Ἔτος 1961 ἐπιδαφιλεύσῃ Ὑμῖν τὸ πλῆθος τῶν οὐρανίων δωρημάτων.

Ἀδελφικῶς χαιρετίζομεν τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα διὰ τοῦ ἀρχαίου χαιρετισμοῦ:

Χριστὸς ἐτέχθη!

Συνιστῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὰς ἁγίας Σας προσευχὰς καὶ διατελοῦμεν τῆς ὑμετέρας σεπτῆς Μακαριότητος ἀφωσιωμένος ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Πατριάρχης Σερβίας Γερμανός.

Πρὸ τῶν Χριστουγέννων 1960

Βελιγράδιον.

Δ'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος λίαν ἡμῖν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργεῖ, Κύριε Θεόκλητε, τὴν Ὑμετέραν Γερασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, Θεὸς ὑπάρχων ὁμοούσιος καὶ ὁμότιμος τῷ Πατρί, ἵνα ἀναστήσῃ τὸν πεσόντα ἄνθρωπον καὶ τῷ Πατρί προσάγαγῃ, τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν προσλαμβάνεται καὶ ὁμοῖος ἡμῖν κατὰ πάντα, ἐκτὸς ἁμαρτίας, γίγνεται. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς Βηθλεέμ ἡ ὑπεραγνὸς Παρθένος τίκει τὸν Σωτῆρα, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος».

Ἡ γῆ χαίρει καὶ σκιρτᾷ ἐπὶ τῷ ὑπερφρεῖ καὶ κοσμοσωτηρίῳ τούτῳ γεγονότι, ἐπὶ τῷ μεγάλῳ τούτῳ θαύματι καὶ εὐεργετήματι. Τῆς χαρᾶς δὲ ταύ-

της μετέχει τὸ σύμπαν ἅπαν, ὃ ἐν χορῶ ἀναμέλπει τὸν θεσπέσιον ἀγγελικὸν ὕμνον: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Συμφάλλοντες καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν λοιπῶν κτισμάτων τὴν θεόφατον ταύτην αἰοδιήν, πλήρεις χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως ἤκομεν εἰς ἐπίσκεψιν νοερὰν τῆς Ὑμετέρας Γερασμίας Μακαριότητος, διακαῶς ἐπιθυμοῦντες ἀδελφικῶς κατασπασθῆναι Αὐτὴν καὶ συχαρῆναι Αὐτῇ ἐπὶ τῇ ἱερωτάτῃ ἐορτῇ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁλη δ' ἅμα ψυχῇ καὶ διανοίᾳ ἀναπέμπομεν τὰς εὐχὰς τῷ Τεχθέντῳ Σωτήρι καὶ Λυτρωτῇ, ἱκετεύοντες Αὐτοῦ τὴν πανσθενῆ θείαν χάριν, ἵνα ἀκμαίᾳ διατηρῇ τὰς τε πνευματικὰς καὶ σωματικὰς Αὐτῆς δυνάμεις καὶ χαρίζεται Αὐτῇ τὴν βοήθειαν Αὐτοῦ ἐν τοῖς ἔργοις Αὐτῆς, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πεπιστευμένης Αὐτῇ Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐγκειρισμένου Αὐτῇ περιουσίῳ λαοῦ.

Εἰς νέον δ' εἰσερχόμενοι σωτήριοι ἐτος, ὀλοθύμως δεόμεθα τοῦ καιροῦ καὶ χρόνου ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θεμένου Κυρίου ἡμῶν καὶ Θεοῦ, ἵνα δωρησῆται τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι καὶ τῇ κατ' Αὐτὴν Ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ εἰρηνικὸν καὶ θείων εὐλογιῶν πεπληρωμένον.

Παρακαλοῦντες διαβιβασθῆναι τὰς ἐορτίους ἡμῶν προσήσεις καὶ εὐχὰς καὶ τοῖς τὴν περὶ Αὐτὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον συγκροτοῦσι σεβασμίῳ Ἱεράρχαις καὶ ἀγαπητοῖς ἐν Κυρίῳ ἀδελφοῖς, περιπτυσσόμεθα Αὐτὴν καὶ ἀδθις ἐν ἀγάπῃ ἀδελφικῇ καὶ

διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμίας Μακαριότητος ἀγαπητὸς καὶ ὄλος πρόθυμος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κύπρου ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου
Χριστούγεννα, 1960.

Ε'

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΙΝΑ

Ἐν Καίρῳ τῇ 20ῇ Δεκεμβρίου 1960

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος Κυρίῳ Κυρίῳ Θεοκλήτῳ
Εἰς Ἀθῆνας.

Μακαριώτατε Δέσποτα,

Ἴδον καὶ πάλιν ἐπὶ θύραις ἡ μεγάλη ἐκείνη ἡμέρα, ἣν ἐπόθησαν γενεαὶ γενεῶν, καθ' ἣν ἐπληρώθησαν αἱ προρρήσεις τῶν Προφητῶν, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, υἱὸς ἀνθρώπου ἐγένετο, ἵνα καταλύσῃ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, διὰ τὴν ἁμαρτία δυσπέραστον ἔστησε

μεταξὺ τοῦ ὑψίστου Δημιουργοῦ καὶ τοῦ πλάσματος αὐτοῦ.

Καὶ τὸ μέγα καὶ ὑπερφυῖν τοῦτο γεγονός ἐδηγεῖσάτο τοῖς ἀκάκοις ποιμέσι, τοῖς ἀγραυλοῦσι καὶ φυλάσσουσι φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν, δι' αὐτῶν δὲ καὶ σύμπαντι τῷ κόσμῳ, ἄγγελος Κυρίου ἐπιφανεῖς καὶ εἰπὼν αὐτοῖς «ἰδοὺ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος».

Ταμιούχος τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἡ μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία πανηγυρίζει ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιᾶσει τὴν ἡμέραν ταύτην, τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, καὶ καλεῖ τὰ πιστὰ καὶ ἀγαπητὰ αὐτῆς τέκνα λέγουσα διὰ τοῦ ἱεροῦ ὕμνωδοῦ «δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ τὸ παρὸν μυστήριον ἐκδηγούμενοι», καὶ πάλιν «δεῦτε ἴδωμεν πιστοὶ ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός».

Τῆς φωνῆς αὐτῆς ταύτης ἀκούοντες καὶ ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι, ἀκολουθοῦμεν νοερῶς μετὰ πάντων τῶν πιστευόντων εἰς τὴν θείαν ἐνανθρώπησιν αὐτοῦ, τὸν ἐπιφανέντα ἀστέρα καὶ μετὰ τῶν Μάγων, ἀνατολῆς τῶν βασιλέων, φθάνομεν εἰς Βηθλεὲμ τὴν ἁγίαν, εἰσερχόμεθα εἰς τὸ θεόδεγμον Σπήλαιον καὶ βλέποντες διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς τὸ θεῖον βρέφος, κλίνομεν εὐλαβῶς τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος καὶ προσκυνοῦντες αὐτό, μέλλομεν τὸν ὕμνον τὸν ἀγγελικόν, «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Καὶ ἱκετεύομεν ἐκτενῶς τὸν σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, ὅπως τὴν εἰρήνην ταύτην, τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν, καταπέμπῃ πάντοτε εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, καταξιοῖ δὲ πάντας τοὺς λατρεύοντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, νὰ ἐορτάζωσι τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἡμέραν σὺν τῷ ἐπακολουθοῦντι νέῳ ἐνιαυτῷ ἐκάστοτε ἐν ὑγείᾳ καὶ χαρᾷ ἐπὶ μήκιστον πρὸς δόξαν τοῦ παναγίου αὐτοῦ ὀνόματος.

Ταύτην τὴν δέησιν, τὴν ὀλόθερμον, ἐξαιρέτως ποιούμεθα ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος, τοῦ σεπτοῦ Πρωθιεράρχου τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, ἐξαιτούμενοι τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος καὶ τῆς εὐαγοῦς ἡμῶν Ἀδελφότητος ἀπάσης καὶ κατασπασζόμενοι τὴν τιμίαν Αὐτῆς Κορυφὴν διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας γεραρᾶς Μακαριότητος ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
καὶ ὄλος πρόθυμος

† Ὁ Σινᾶ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

ΤΟ ΕΛΑΙΟΝ ΕΞ ΕΠΟΥΣΕΩΣ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗΣ (*)

Τὸ ἔλαιον ἐν τῇ Ἀρτοκλασίᾳ.

Εἰς τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν» τοῦ ὀ αἰμίμητος Ἀρχιμ. Βασίλειος Κ. Στεφανίδης, ἐπιστημονικῶς διευκρινίζων τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν ἐν τῇ λειτουργικῇ ζωῇ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐμφάνισιν τῆς Ἀρτοκλασίας, γράφει τὰ ἑξῆς: «Ἡ θεία εὐχαριστία κεχωρισμένη τῶν κοινῶν ἐστιάσεων ἀπαντᾷ παρ' Ἰουστίνῳ (περὶ τὸ 150) καὶ Κλήμεντι τῷ Ἀλεξανδρεῖ (150-200). Μετὰ τὴν ἀπόσπασιν τῆς θείας εὐχαριστίας ἡ κοινὴ ἐστίασις διετήρησεν ὁμοίωμα τῆς θείας εὐχαριστίας, ἦτοι κλάσιν ἄρτου καὶ εὐλογίαν ποτηρίου, χωρὶς βεβαίως νὰ θεωρῶνται ὡς θεία εὐχαριστία. Ἡ κοινὴ ἐστίασις ἐτελεῖτο τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς ἐν τῷ ναῷ ἢ ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ, προῖστατο δὲ αὐτῆς ὁ ἐπίσκοπος ἢ ἄλλος τις κληρικὸς. Οὗτος ἐλάμβανεν εἰς χεῖρας ὀλόκληρον τὸν ἄρτον, ἔλεγεν ἐπ' αὐτοῦ εὐχὴν, ἔκοπτεν αὐτὸν καὶ διένεμεν εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας. Ὄνομάζετο «εὐλογία». Ἐκαστος πρὸ αὐτοῦ εἶχε ποτήριον οἴνου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦο ἕκαστος ἔλεγεν εὐχὴν. Ἀμφοτέραι αἱ πράξεις αὐτὰ ἐτελοῦντο ἀλλοῦ μὲν πρὸ τοῦ δεῖπνου, ἀλλοῦ δὲ μετ' αὐτό. Ὅπως πρὸ τῶν μέσων τῆς Β' ἑκατονταετηρίδος ἀπεσπάσθη ἡ θεία εὐχαριστία καὶ ἀπετέλεσεν ἰδιαιτέραν τελετὴν, οὕτω μετὰ τὴν Ζ' ἑκατονταετηρίδα ἀπεσπάσθη τῆς κοινῆς ἐστιάσεως καὶ τὸ ὁμοίωμα τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ ἀπετέλεσεν ἐπίσης ἰδιαιτέραν τελετὴν. Αὕτη, διατηρήσασα μέχρι σήμερον τὸν ἀρχαῖκὸν τρόπον τῆς τελέσεως τῆς θείας εὐχαριστίας, διετήρησε καὶ τὸ ἀρχαῖκὸν ὄνομα αὐτῆς, «κλάσις τοῦ ἄρτου» (ἀρτοκλασία). Ἐπαυσεν ἡ διανομὴ τοῦ οἴνου, ἡ δὲ ἐν τῷ ναῷ κοινὴ ἐστίασις περιορίσθη εἰς τὴν ὑφ' ἐκάστου κατανάλωσιν τοῦ τεμαχίου τοῦ ἄρτου. Εἰς τὴν παρατιθεμένην μικρὰν πλέον ποσότητα τοῦ οἴνου προσετέθη βραδύτερον παράθεσις ἀναλόγου ποσότητος ἐλαίου καὶ σίτου. Ταῦτα δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὰ ἀρχαιότερα εὐχολόγια»⁶⁵.

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 16 τοῦ προηγουμένου τεύχους. — Διόρθωσις. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 64 ὑποσημείωσις εἰς τὴν συνέχειαν τοῦ προηγουμένου, ἐκ λάθους τοῦ τυπογράφου, ἐδημοσιεύθη ἑλλιπῆς. Ἐν τῇ πληρότητι τῆς ἔχει ὡς ἑξῆς: 64. Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, Βενετία 1854, σελ. 253 κ. ἑξῆς. — Σημειώτεον, ὅτι εἰς τὴν «Ἀκολουθίαν εἰς παράκλησιν ἀσθενῶν, χεμαζομένων ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ ἐπιρραζόντων», ἦτις εὑρίσκεται εἰς τὸ Εὐχολόγιον τὸ Μέγα (ἐνθα ἀνωτέρω, σελ. 372-377), ὑπάρχει εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ἡ ἑξῆς διάταξις: «Ἐτα (ὁ ἱερεὺς) μνημονεύει τὸν ἀσθενῆ καὶ λαμβάνων θρυαλλίδα, συναλείφει αὐτὸν, λέγων τὴν Εὐχὴν ταύτην Πάτερ Ἄγιε, ἱατρὲ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν...», ἦτις ὑπάρχει εἰς τὴν «Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου Ἐλαίου». — Βλέπε καὶ Π. Ν. Τρεμπέλα, Μικρὸν Εὐχολόγιον, τόμος Α', Ἀθήναι 1950, σελ. 97, κ. ἑξῆς: «Ἀκολουθία τοῦ Εὐχελαίου».

65. Ἀρχιμ. Βασίλειου Κ. Στεφανίδου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Ἀθήναι 1958, σελ. 91, 94. — Παράβαλε πρὸς ταῦτα καὶ τὰ ὑποσημειούμενα εἰς τὴν ἐν τῷ Μ.

Τὸ ἀσαφὲς χωρίον τοῦ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως εἰς τὸ ἔργον τοῦ «Ἐκ τῶν Θεοδότου ἐπιτομαί», ἐνθα ἀναφέρονται «...καὶ ὁ ἄρτος καὶ τὸ ἔλαιον ἀγιάζεται τῇ δυνάμει τοῦ ὀνόματος Θεοῦ, τὰ αὐτὰ ὄντα κατὰ τὸ φαινόμενον οἷα ἐλήφθη, ἀλλὰ δυνάμει εἰς δύναμιν πνευματικὴν μεταβιβληται...»⁶⁶, δὲν ἀφίνει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρχαῖκὴν μορφήν τῆς Ἀρτοκλασίας.

Σήμερον, ὡς γνωστὸν, ἡ Ἀρτοκλασία τελεῖται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν ἐπισήμων ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων ἱερῶν ναῶν, καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν Δοξολογίαν, εἰς περιπτώσεις ἐπισήμων ὡσαύτως ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων ἱερῶν ναῶν, ἢ ἐκκλησιαστικῶν ἑορτῶν Συλλόγων καὶ Σωματείων. Πρὸς τέλεσιν τῆς Ἀρτοκλασίας παρατίθενται ἐπὶ τραπέζιου εἰς τὸν Σωλέα τοῦ ναοῦ πέντε ἄρτοι, καὶ μικρὰ ποσότης ἐλαίου καὶ οἴνου, καὶ παρ' αὐτὰ πεντάκηρον κηροπήγιον. Ἡ πεντὰς αὕτη τῶν ἄρτων, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν Εὐχὴν τῆς εὐλογίας τῆς Ἀρτοκλασίας, σχετίζεται πρὸς τὸ θάγμα τοῦ Κυρίου τῆς διατροφῆς πεντακισχιλίων ἀνδρῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ (Μάρκου 6, 38, Ματθαίου 14,17), χορτασθέντων διὰ τῆς εὐλογίας πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων.

Εἰς τὸ Μέγα Εὐχολόγιον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν τὰ εἰς τὴν τέλεσιν τῆς Ἀρτοκλασίας ἀναφερόμενα ἔχουν ὡς ἑξῆς: Εἰς τὴν καὶ προηγουμένως μνημονοθεῖσαν «Διάταξιν τῆς Ἱεροδιακονίας» (ἦτοι πῶς ὑπηρετεῖ ὁ Διάκονος μετὰ τοῦ Ἱερέως, ἐν τε τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ, τῷ Ὁρθρῷ, καὶ τῇ Λειτουργίᾳ), κατὰ τὴν Ἀγρυπνίαν «ψαλλομένων τῶν Ἀποστίχων [τοῦ Ἑσπερινοῦ], προπορευομένων τῶν λαμπάδων, εἰσέρχονται πάντες ἐν τῷ ναῷ [ἐκ τοῦ Νάρθηκος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξῆλθον, ὅταν ἐψάλλοντο τὰ Στιχηρὰ τῆς Λιτῆς], καὶ τὰ μὲν Μανουάλια τίθενται παρ' ἐκάτερα τοῦ προευτρεπισθέντος τετραποδίου, ἐν ᾧ κεῖται μετὰ σίτου καὶ πέντε Ἄρτων δίσκος, ὃν ἔχομεν ἕθος προσφέρειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παρ' ἐκάτερα δὲ τοῦ δίσκου, ἀγγεῖα δύο μεστὰ, τὸ μὲν οἴνου, τὸ δὲ ἐλαίου· κεῖται δὲ, ὁ μὲν οἶνος, ἐξ ἀριστερῶν, τὸ δὲ ἔλαιον, ἐκ δεξιῶν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ ἴστανται ἕσθον τῶν ὠραίων Πυλῶν. Πληρωθέντων οὖν τῶν Ἀποστίχων λέγεται τό, Νῦν ἀπολύεις, καὶ τὸ Τρισάγιον, καὶ μετὰ τό, Πάτερ ἡμῶν, ἐκφωνεῖ ὁ Ἱερεὺς: Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία· καὶ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ

Ἐρολογίῳ «Ἀκολουθίαν τῆς Τραπέζης» περὶ τῆς ὑπόσεως τῆς Παναγίας. (Ἐρολόγιον τὸ Μέγα, ἔκδοσις Ἀποστ. Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναι 1952, σελ. 132 ἐν ὑποσημείωσει). — Ὁρθροσκευτικὴ καὶ Χριστιανικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, τόμος Β', Ἀθήναι 1937, στ. 130-131, ἐν λέξει ἀρτοκλασία.

66. Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, τόμος Η', Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (μέρος Β'), ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναι 1956, σελ. 335, 30.

Θεοτοκίον, εἰ μὲν ἐστὶ Κυριακή. Εἰ δὲ Ἅγιον μνήμη μεγάλη, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου ἐκ δευτέρου, καὶ τὸ Θεοτοκίον. Εἰ δὲ Δεσποτική Ἑορτὴ ἢ Θεομητορική, τὸ τῆς Ἑορτῆς, ἐκ τρίτου. Ψαλλομένου οὖν τοῦ τελευταίου Ἀπολυτικίου μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς, ὁ Διάκονος, πρότερον εὐλογίαν αἰτήσας ἐπὶ τῷ θυμιάματι παρὰ τοῦ Ἱερέως καὶ λαβὼν, θυμιᾷ κύκλωθεν τοὺς Ἄρτους σταυροειδῶς, εἶτα τὸν Ἥγουμένον, καὶ πάλιν τοὺς Ἄρτους ἐμπροσθεν μόνον. Πλησιάζαντος δὲ τοῦ Ἱερέως, ἴσταται παρὰ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ μέρος ὁ Διάκονος, κρατῶν τῇ μὲν ἀριστερᾷ χειρὶ τὸν Θυματόν, τοῖς δὲ τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς, τὸ Ὠράριον. Καὶ πληρωθέντος τοῦ Ἀπολυτικίου, δεικνύων μετὰ τοῦ Ὠραρίου τοὺς πέντε Ἄρτους, λέγει· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν· Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλόγησας τοὺς πέντε Ἄρτους. Καὶ λεγομένου παρὰ τῶν Ἀδελφῶν τοῦ, Εὐλογήσω τὸν Κύριον, εἰσέρχεται ὁ Ἱερεὺς ἅμα τῷ Διακόνῳ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα· λέγουσι δὲ τὸν Ψαλμὸν οἱ Ἀδελφοὶ μέχρι τοῦ, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἔνδοθεν τοῦ ἁγίου Βήματος ἐκφωνεῖ· Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ οὕτως ἐκδύονται τὰ ἱερατικὰ στολάς, καὶ ἐξέρχονται...⁶⁷.

Δέον τὰ σημειωθῆναι ὅτι ὁ ἀνωτέρω τύπος τῆς εὐλογίας τῆς Ἀρτοκλασίας εἶναι ὁ παλαιὸς Μοναστηριακὸς τύπος, μνημονευομένων ἐν αὐτῷ τοῦ τε Νάρθηκος τοῦ ναοῦ τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Ἥγουμένου αὐτῆς.

Εἰς τὸ αὐτὸ ὅμως τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν λειτουργικὸν βιβλίον, ἦτοι εἰς τὸ Μέγα Εὐχολόγιον, καὶ εἰς τὰς καλουμένας Λειτουργικὰς Φυλλάδας, τὰς περιλαμβανούσας τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὁρθρον, τὴν Προσκομιδὴν, τὰς τρεῖς Λειτουργίας, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν Προηγιασμένων καὶ ἄλλα χρήσιμα εἰς τοὺς Ἱερεῖς καὶ Διακόνους, καταχωρίζεται λεπτομερῶς ὁ σημερινὸς τύπος καὶ ἡ σύγχρονος τελετουργικὴ μορφή τῆς Ἀκολουθίας τῆς Ἀρτοκλασίας, τελουμένης οὐχὶ εἰς τὸν Νάρθηκα ἀλλὰ εἰς τὸν Σωλᾶα τοῦ ναοῦ, πρὸ τῶν Ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ μετὰ τὸ τέλος τῆς Δοξολογίας τοῦ Ὁρθρου τῶν ἑορτῶν. Τὴν Ἀκολουθίαν αὐτὴν, ὡς γνωστὴν, παραλείπω ἐνταῦθα⁶⁸.

Περαιτέρω, εἰς τὸ Εὐχολόγιον τὸ Μέγα καταχωρίζονται καὶ τὰ ἐξῆς ἀξιοσημεῖωτα διὰ τὴν Ἀρτοκλασίαν. 1. «Ὁ δὲ Κελλαρίτης [τῆς Μονῆς] προτίθησιν ἐν τῷ Ἀναλογίῳ Ἄρτους ε', ἐξ ὧν ἐσθίω-

μεν ἐν τῇ Τραπέζῃ. Ὡσαύτως καὶ στάμνον μεστήν οἴνου τοῦ καλλίστου. Ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν Ἄρτον ἕνα ἐπὶ χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ Σταυρόν, ἐπέυχεται τὴν Εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλόγησας τοὺς πέντε Ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ...». Παραδόξως εἰς τὴν διατύπωσιν ταύτην τοῦ Μεγάλου Εὐχολογίου δὲν ἀναφέρεται τὸ ἔλαιον, τὸ ὁποῖον ὅμως μνημονεύεται εἰς τὴν Εὐχὴν τῆς εὐλογίας τῆς Ἀρτοκλασίας («... τὸν σῖτον, τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον...»). 2. «Ἰστέον δέ, ὅτι ὁ εὐλογηθεὶς Ἄρτος ἐστὶν ἀλεξιτήριον παντοίων κακῶν, εἰ μετὰ πίστεως λαμβάνοιτο»⁶⁹.

Τὴν παράλειψιν τοῦ ἐλαίου, τὴν ὁποίαν κάμνει τὸ Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, καὶ ἡ ὁποία μᾶλλον ὡς ἀβλέπημα πρέπει νὰ θεωρηθῆ, δὲν τὴν περιλαμβάνει τὸ ἀρχαιότατον Τυπικὸν τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἐκ τοῦ ὁποῖου ὁπωσδήποτε ἐλήφθη ἡ διατύπωσις τῆς Ἀκολουθίας τῆς Ἀρτοκλασίας καὶ κατεχωρίσθη εἰς τὸ Εὐχολόγιον τὸ Μέγα. Εἰς τὸ ἐν λόγω λοιπὸν Τυπικὸν τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα ἰδοὺ πῶς ἔχει ἡ σχετικὴ διατύπωσις: «Ὁ δὲ Κελλαρίτης, προτίθησιν ἐν τῷ ἀναλογίῳ ἄρτους ε', ἐξ ὧν ἐσθίωμεν ἐν τῇ Τραπέζῃ. Ὡσαύτως καὶ στάμνον μεστήν οἴνου τοῦ καλλίστου, καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς ἄγγός τι...». Περαιτέρω δὲ εἰς τὸ ὡς ἄνω Τυπικὸν τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα καταχωρίζονται καὶ τὰ ἐξῆς: «Ὁ δὲ Κελλαρίτης διακλάσας τοὺς ἄρτους, ἐπιδίδωσι τοῖς ἀδελφοῖς. Ὡσαύτως καὶ ἅπτο ἐνός ποτηρίου οἴνου διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας, ὡσπερ ἐξ ἀρχῆς παρελάβομεν ἀπὸ τῶν ἁγίων πατέρων... Ἀπὸ δὲ τῆς ὥρας ἐκείνης [τῆς κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν εὐλογίας τῶν ἄρτων καὶ βρώσεως ἀπ' αὐτῶν καὶ πόσεως ἀπὸ τοῦ εὐλογημένου οἴνου] οὐκ ἔχει τις ἐξουσίαν πίνειν ὕδωρ διὰ τὴν μετάληψιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων...». («Ἀπὸ δὲ τῆς ἀγρυπνίας οὐ κοιμώμεθα, διὰ τὴν ἁγίαν μετάληψιν τῶν Θείων καὶ φρικτῶν Μυστηρίων. Ἐστὼ δὲ ἡ λειτουργία τῆς ἁγίας Κυριακῆς ταχύτερον, διὰ τὸν κόπον τῆς ἀγρυπνίας. Τὸ δὲ Λυχνικὸν [ὁ Ἑσπερινὸς] βραδύτερον»)⁷⁰.

Ἡ γνωστὴ, τέλος, Εὐχὴ τῆς εὐλογίας τῆς Ἀρτοκλασίας, ἦτοι ἡ Εὐχὴ: «Κύριε Ἰησοῦ, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλόγησας τοὺς πέντε Ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐξ αὐτῶν πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας κ.λ.π.», κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται ἡ προνομιούχος τριάς τῶν καρπῶν φυτῶν καὶ δένδρων τῆς γῆς, ὁ σῖτος δηλονότι, ὁ οἶνος, καὶ τὸ ἔλαιον, ἀνάγει τὴν σκέψιν εἰς τὸ Ψαλμικὸν χωρίον: «Ἀπὸ καρποῦ σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν»⁷¹, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον περικλείει, ἄθροιστικῶς οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἄπειρον πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ. «Ὅταν δὲ εἴπη σῖτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον—ἐρμηνεύει ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶσσαν—δίδωσι

67. Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, Βενετία 1854, σελ. 6-7.

68. Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, ἐνθα ἀνωτέρω, σελ. 20-23.— Ἡ θεία Λειτουργία, περιέχουσα τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὁρθρον, τὴν Προσκομιδὴν, τὰς τρεῖς Λειτουργίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν Προηγιασμένων κ.λ.π. ἐπιμελεῖα Νικ. Π. Παπαδόπουλου, Πρεσβυτέρου κ.λ.π. ἐκδότης Μιχαὴλ Ι. Σαλίβερος, ἐκδοσίς νέα Γ. Καρσοφίλη, σελ. 7-9.— Ἱερατικόν, περιέχον τὰς θείας Λειτουργίας Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν Προηγιασμένων, κατὰ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κ.λ.π., ἐκδοσίς τῆς Ἀπ. Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναι 1951, σελ. 20-25.— Π. Ν. Τρεμπέλα, Μικρὸν Εὐχολόγιον, τόμος Β', Ἀθήναι 1955, σελ. 260-262.

69. Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, Βενετία 1854, σελ. 23.

70. Τυπικὸν «τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἁγίας Λαύρας τοῦ δόσιου καὶ Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα κ.λ.π. Ἐνετήσιν ἀχ'», σελ. γ' (ὀπισθεν) καὶ σελ. δ'.— Ὅρα τὸν πλήρη τίτλον τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐν λόγω Τυπικοῦ εἰς τὴν 24 ὑποσημειώσιν τῆς παρούσης μελέτης.

71. Ψαλμὸς 4,8.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ *

Γ'

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ

Αὐτὴ ἡ ἑδαφικὴ διαμόρφωσις τοῦ πλανήτου μας μετὰ τὰς ἀνισότητάς, ἀλλοῦ καταφύτων εὐφώρων πεδιάδων καὶ ἀλλοῦ ξηρῶν καὶ ἀνύδρων τόπων, καθιστᾷ ἀναπόφευκτον τὴν μετακίνησιν πληθυσμῶν. Μία δικαίαι ἀνταλλαγὴ καὶ ἀνακατάταξις ἐργαζομένων χειρῶν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀξιοποίησιν ἀφαντάστων καλλιεργησίμων ἐκτάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀλλοῦ σήμερον παραμένουν ἀχρησιμοποίητοι. «Κοινὴ τράπεζα καὶ πατρὶς καὶ τροφὸς καὶ μήτηρ ἀπάντων ἐστὶν ἡ γῆ καὶ πόλις καὶ τάφος κοινός», λέγει ἐπιγραμματικώτατα ὁ Ἰ. Χρυσόστομος.

Μὲ μίαν ἀμοιβαίαν κατανόησιν καὶ ἐμπιστοσύνην μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων θὰ εἶναι δυνατὸν ἡ κοινὴ δι' ὅλους γῆν ἀπορροφήσῃ ἀδρανεῖς χεῖρας καὶ νὰ μειώσῃ τὴν οικονομικὴν ἀθλιότητα εἰς πολλὰς πτωχὰς χώρας. Ζῶμεν εἰς ἐποχὴν ἀλληλοβοηθείας καὶ ἀλληλοεξαρτήσεως. Ἡ πολιτικὴ τῆς ἀπομονώσεως ἔχει πρὸ πολλοῦ χρεωκοπήσει. Διὰ τοῦτο πλεῖστα εὐνοηθέντα πλούσια κράτη ἀποστέλλουν ἐτησίως τρόφιμα καὶ οικονομικὴν βοήθειαν εἰς ἄλλα, τῶν ὁποίων τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς εἶναι χαμηλόν. Διότι κατενόηθη ὅτι ἡ δυστυχία εἰς ἓνα τόπον ἔχει ἀντίκτυπον παντοῦ.

Ὁ διατυμπανιζόμενος περιορισμὸς τῶν γεννήσεων λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῶν πληθυσμῶν δὲν εἶναι λύσις. Ἡ γῆ εἶναι πλούσια καὶ ἱκανὴ νὰ διαθρήψῃ ὅλους. Ἀρκεῖ νὰ διευκολυνθῇ μεθοδικῶς ἡ μετανάστευσις πληθυσμῶν. Τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη ἤδη ἔκαμαν τὸ πρῶτον βῆμα διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀρχῆς *pro emigratione libera*. Ἀπὸ τοῦ 1945 μέχρι τοῦ 1957 ἡ Ἀμερικὴ ἐδέχθη 2,5 ἑκατομμ. μεταναστῶν, ἐνῶ ἡ Αὐστραλία κατὰ τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα 1.186.000. Τοιοῦτοτρόπως ἀνακουφίζονται ἡ Εὐρώπη καὶ αἱ χῶραι μετὰ χαμηλὸν βιωτικὸν ἐπίπεδον. Κατὰ τὴν ἐπίσημον στατιστικὴν τῆς Intergovernmental Committee for European Migration ἀπὸ τοῦ 1952-1959 μετηνάστευσαν ἐξ Ἑλλάδος 63.298, ἐκ τῶν ὁποίων 30.000 τῆ φροντίδι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν¹.

Καὶ ἄς μὴ νομισθῇ, ὅτι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα παρατηρεῖται ρεῦμα μεταναστευτικόν. Ἀκόμη καὶ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 14 τοῦ προηγουμένου τεύχους.
1. Migration News, Jan.—Febr. 1959, Geneva.

τῷ σοφῷ ἀφορμὴν καὶ ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν νοεῖν, πέλαιος ἀναπετάσας τῆς ἐν τοῖς αἰσθητοῖς φαινομένης θείας Προνοίας»⁷².

(Συνεχίζεται) † Ὁ ΘΑΥΜΑΚΟῦ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

72. Ἐν Κων. Ν. Καλλινίκου, Ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἱερὸν Ψαλτήρα, τόμος Α', Ἀλεξάνδρεια 1929, σελ. 27.

ἀπὸ χώρας με εὐρωστίαν οικονομικὴν μεταναστεύου. Οὕτως ἐτησίως ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, Ὀλλανδίαν, Δανίαν, Γερμανίαν, Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Ἰσπανίαν Ἰρλανδίαν, Βέλγιον, μεταναστεύουν 300.000.

Παρά τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἀρμοδίων καὶ ἀναρμοδίων περὶ τὸ θέμα τῆς Μεταναστεύσεως, ἀναγνωρίζεται πλέον διεθνῶς ὡς δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου ἀναφαίρετον *naturaes ius ipsum*. Ἐκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀποδημήσῃ. Οὐδεμία δύναμις ἐπιτρέπεται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Μόνον εἰς κράτη ὀλοκληρωτικὰ καὶ ἀνελεύθερα τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀφῆρηθη. Ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐγκύκλιος *Rerum Novarum* προχωρεῖ μάλιστα νὰ παραδέχεται τοῦτο ὡς δικαίωμα ἐμφυτον καὶ φυσικόν, *generalia iuris naturae principia*.

Τὸ κύριον αἴτιον τῆς Μεταναστεύσεως εἶναι ἡ πτωχεία τῆς γῆς, ἡ ἀθεράπευτος ἀνεργία, ὅπως ἐλέχθη προηγουμένως. Πέριξ τοῦτου ἄς προσθεοῦν τὸ ἀνήσυχον πνεῦμα τῶν ἀπογόνων τοῦ Ὀδυσσεύς, ἡ ἔλξις τοῦ ἀνωτάτου ἐπιπέδου ζωῆς ἄλλων χωρῶν, ἡ ὑπερβολικὴ ἐνίοτε ἔξαρσις τῶν ἀγαθῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅτι γρήγορα δημιουργεῖ πλουσίους. Εἰς τὸ βάθος πάντων ὅλων τούτων εὐρίσκεται ἡ φυσικὴ τάσις βελτιώσεως τῶν ὄρων τῆς ζωῆς του, ἡ δημιουργία ἐνὸς καλυτέρου μέλλοντος.

Τὸ ρεῦμα τῆς ἐξόδου σήμερον ἀνέρχεται καὶ αὐριον ἀκόμη περισσότερον θ' ἀνέρχεται. Ἰδοῦ μία μερικὴ διάγνωσις.

Ὁ Ἕλληνας ἄλλοτε σπανιότερον ἐπληροφορεῖτο περὶ τῶν ἀγαθῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Σήμερον ἐνημερώνεται εὐκολώτερον. Ἡ πρώτη τυχοῦσα ἐφημερίδα τὸ ραδιόφωνον, αἱ ἀφηγήσεις τῶν παλινοστούτων, τὰ γράμματα τῶν ἀποδῆμων ἐνίοτε μετὰ τὸν ἀναπόφευκτον τόνον τῆς ὑπερβολῆς, αἱ ταχέαι συγκοινωνίαι, ὁ συνεχῶς ἀναπτυσσόμενος τουρισμὸς, τὸν φέρουν ἐνώπιον μιᾶς δελεαστικῆς ζωῆς. Τὴν ζηλεῖ, τὴν ὀνειρεῖται. Καὶ διὰ νὰ τὴν ἀπολαύσῃ, λαμβάνει τὴν μεγάλην τολμηρὰν ἀπόφασιν νὰ φύγῃ. Ὅταν αἱ στοιχειώδεις ἀνάσεις καὶ ἡ ἀνθρωπινώτερα ζωὴ δὲν ἔρχονται εἰς τὸν ἐπαρχιώτην, θὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ μετακινήθῃ ἀλλοῦ πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς.

Ἐξ ἄλλου οἱ ἔχοντες πλουτοφόρους πηγὰς μετὰ ἀραιὸν πληθυσμὸν δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀπαγορεύσουν τὴν εἰσοδὸν εἰς πτωχοὺς μετανάστας. Τὰ ἀγαθὰ εἶναι κοινὰ, δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἀνεξαρτήτως φυλῆς, χρώματος ἢ θρησκευματος. Εἶναι ἀπαραδέκτον ὀρισμένα κράτη νὰ ἐμποδίζουσι ἢ νὰ περιορίζουσι τὴν εἰσοδὸν ξένων ἐργατῶν, φοβούμενα εἰσβολὴν τοῦ ξένου στοιχείου. Εἶναι μία ἀπαίτησις οὐχὶ μόνον τοῦ νόμου τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1960 οἱ Καναδοὶ Ἐπίσκοποι ἐξέδωσαν ἐγκύκλιον, καθησυχάζοντες τοὺς αὐτόθι ἐργάτας, ὅτι οφείλουσι μετὰ συμπάθειαν νὰ βλέπουσι τὴν εἰσοδὸν ξένων. Νὰ τοὺς ὑποδέχωνται μετὰ ἀγάπην. Ἄνευ περιφρονησεως καὶ ἀνευ ὑστεροβουλίας ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν. Ἐννοεῖται ἡ εἰσοδὸς των θὰ γίνεταί σταδιακῶς, μετὰ ῥυθμὸν βαθμιαίας ἀπορροφῆσεως, παρακολουθουμένη ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας.

Δ'

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΟΥ

Ο μεταναστεύων είναι άνθρωπος. Δέν είναι εμπόρευμα άψυχον πρὸς έξαγωγήν. Χρειάζεται μία ανθρωπολογική ανάλυσις τοῦ έξωτερικοῦ του κόσμου. Είναι ο homo migrans, τὸ δημιούργημα ποῦ ἐμφανίζει ἀλληλοσυγκρουόμενα συναισθήματα. Συναισθήματα λύπης, διότι ἀποχωρίζεται ὅ,τι ἱερὸν ἔχομεν, συγγενεῖς καὶ φίλους, τὸ χιλιοτραγουδισμένο χωριό, τόσα ἄλλα ἐνθύμια τῆς γενετείρας του, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐμεγάλωσε καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἔγιναν τόσον προσφιλή.

Εἶναι ὁ exsul ὑπὸ τὴν ἐτυμολογικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως, ὁ ἐκούσιος αὐτοεξοριζόμενος. Ἀναζητεῖ νέαν πατρίδα, νέα χῶματα νὰ καλλιεργήσῃ ἢ εὐνοϊκώτερα πεδία δράσεως, διὰ ν' ἀναπτύξῃ τὰς ὑπαρχούσας δυνατότητας ἢ ἱκανότητα. Ρεμβώδης καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἀτενίζει πρὸς τὸ ἄγνωστον. Πλάθει ὄνειρα καὶ καταστρώνει σχέδια. Ποίους θὰ εὕρῃ; Τί περιβάλλον θὰ συναντήσῃ; Θὰ τὸν ὑποδεχθοῦν ὡς συνάνθρωπον ἢ θὰ τὸν ἀντικρύσουν ὡς «ξένον», κατώτερον, ἀνεπιθύμητον ἀνταγωνιστήν, μετὰ τὴν περιφρόνησιν καὶ μετὰ τίς καρδιές των ἐρμητικὰ κλεισμένες;

Ἴδου μερικαὶ σκέψεις ἀπλαῖ, διὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς βαθυτέρας πτυχὰς καὶ νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν θέσιν του. Ἐξ αὐτοῦ φαίνεται ἡ ἀνάγκη μιᾶς μεθοδικῆς προνοίας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Μετανάστην πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐκ τοῦ πατρίου ἐδάφους καὶ μετὰ τὴν ἀφίξίν του εἰς τὴν μελλοντικὴν του πατρίδα. Συχνὰ ὁ χωρικός θρησκεύει, διότι θρησκεύει τὸ χωριό, τὸ περιβάλλον του. Ὅταν ἔλθῃ εἰς τὰς πόλεις, ἢ πίστις του θὰ ἐκδηλωθῇ πλέον ὡς προσωπικῆς του ὑπόθεσις. Πρέπει νὰ τὸ θελήσῃ καὶ νὰ τὸ ζητήσῃ ὁ ἴδιος. Τὸ νέον του περιβάλλον ὄχι μόνον δέν θὰ τὸν ὠθήσῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ ἐνδέχεται καὶ νὰ τὸν ἀπωθήσῃ τελείως. Ἐδῶ πλέον ἐκφεύγει ἀπὸ μίαν παραδοσιαρχικὴν συνήθειαν καὶ γίνεται θέμα προτιμήσεως καὶ ἐκλογῆς ἰδιωτικῆς.

Ἐκαστος ἔχει δικαιώματα σήμερον μιᾶς ζωῆς ὑποφερτῆς. Χωρὶς νὰ εἶναι ἀναρχικός ἀναμένει πολὺ δικαίως μίαν τακτικὴν ἐργασίαν, μίαν κατοικίαν, διατροφήν ἐπαρκῆ. Ἐκαστος ἐνδιαφέρεται νὰ ἐπιφελῇ ὅσον δύναται τῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ. Συζητεῖ μετὰ παράπονον τὸ «διατὶ μόνον ἐκεῖνος, ὄχι καὶ ἐγώ!» Κάμνει συγκρίσεις μετὰ τὰς ἀνέσεις τοῦ ἄλλου καὶ τῆς ἰδικῆς του ἀνεχείας. Ἐπαναστατεῖ, παραπονεῖται. Ἡ ἀγανάκτησις κολλάζει ἐντὸς του. Θὰ εἶναι ἀστεῖον τοιαύτας φιλοδοξίας νὰ τὰς ἐξηγῶμεν εἰς τὸ ὅτι δῆθεν ἤκουσεν ἀνατρεπτικὰς θεωρίας. Εἶναι νομοταγῆς πολίτης. Ἀλλὰ θέλει νὰ ζήσῃ, νὰ ἐργασθῇ, νὰ προσφέρῃ, νὰ δημιουργήσῃ.

Τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἀπὸ τὰ καθημερινὰ συμπτώματα τῶν ἐργαζομένων τάξεων τοῦ λαοῦ μας. Τὰ ἀντικρύζομεν, τὰ ἀκούομεν καὶ σπαράζει ἡ καρδιά μας. Δέν δυνάμεθα νὰ ἀγνοήσωμεν τοὺς καύμους, τὰ παράπονα, τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἀγανάκτησίν των. Εἶναι ὁ λαὸς μας σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς μας. Εἴμεθα ἢ Ἐκκλησία

του. Ἡ θέσις μας εἶναι νὰ εὐρισκώμεθα ὅπου εἶναι καὶ αὐτός. Ἀλλωστε ὁ ὄρισμός τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν Μ. Ἀθανάσιον εἶναι τὸ «ὁμοῦ συνάγειν». Εἰς τὴν χαράν του καὶ εἰς τὴν λύπην του. Ἐὰν ἀδιαφορήσωμεν ἢ μετὰ τὴν ναυγελίαν μας ἀναβάλωμεν, θὰ τὸν χάσωμεν. Θὰ τὸν χάσῃ ἢ Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος. Θὰ κόψῃ κάθε δεσμὸν καὶ οὐδέποτε θὰ μᾶς ξαναπλησιάσῃ.

Ἄλλ' ἢ θέσις μας εἶναι καὶ τοπικῶς νὰ εἴμεθα ἐκεῖ ὅπου εἶναι ὁ λαὸς μας. Εἶναι ἀπαράδεκτον ἐνώπιον τοῦ θέματος τῆς Μεταναστεύσεως καὶ ἀποδημίας ν' ἀποσυρθῶμεν εἰς τὴν σιάν των ναῶν μας, προφασιζόμενοι ὅτι δέν εἶναι ἰδικὴ μας δουλειά. Τοῦτο θὰ ἐσημαινεν ἐγκατάλειψιν τοῦ οὐσιώδους στοιχείου τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν κόσμον. Ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ συνίσταται εἰς τὸ νὰ μορφώσῃ τὸν πλήρη ἄνθρωπον, αὐτὸν μὲν συνεργαζόμενον μαζί της συνεχῶς καὶ αὐτὴν δὲ προσφέρουσαν καὶ προσφερομένην συνεχῶς εἰς τὴν στερέωσίν του. Τοιοῦτοτρόπως θὰ στερέωσῃ τοὺς πόδας του εἰς ἐν ἔδαφος ξένον καὶ ἐπικίνδυνον. Πράττουσα ἢ Ἐκκλησία τοῦτο θὰ τοῦ ὑπενθυμίξῃ συγχρόνως τὴν ἱεραρχίαν τῶν ἀξιῶν, ὥστε νὰ μὴ θαμπωθῇ ἀπὸ τὴν τεχνικὴν πρόοδον. Δέν θὰ τοῦ ἀρνηθῇ ὅ,τι προσφέρει ἢ συγχρόνως ἐξέλιξις. Ἀλλὰ θὰ τὸν βοηθήσῃ, ὥστε νὰ ὑποτάξῃ τὰ ὕλικὰ εἰς τὰς πνευματικὰς ἀξίας.

Ε'

ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Ἐὰν αἱ Κρατικαὶ Ἀρχαὶ καὶ οἱ Διεθνῆς Ὀργανισμοὶ ἔχουν καθήκοντα νὰ ὑποβοηθήσουν τὸν μετανάστην ἀπὸ τῆς ἰδικῆς των πλευρᾶς, ἢ Ἐκκλησία δέν θὰ ἱκανοποιηθῇ μετὰ ὅ,τι ἔγινεν ἀπὸ αὐτοῦς. Καλεῖται ν' ἀναπτύξῃ μίαν ἄλλην δρᾶσιν πολὺ βαθυτέραν. Νὰ προετοιμάσῃ πνευματικῶς καὶ νὰ διαφωτίσῃ ἐπαρκῶς αὐτὸν ποῦ μετακινεῖται, εἴτε ἐντὸς τῆς χώρας του, εἴτε ὅταν πρόκειται νὰ μεταναστεύσῃ. Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς ἀνάγκη νὰ συνδέεται μετὰ ἠθικὴν κατάρτισιν. Πολλοὶ καλοὶ τεχνικοὶ καὶ ἐργάται μετὰ ὕψιστον ἐν λαμπρὸν μέλλον, πολὺ πρόωρος ἡχρηστεύθησαν, διότι δέν συνεκρατήθησαν εἰς τὰς καταιγίδας τοῦ έξωτερικοῦ. Δέν εἶχον ὕψηλὰ ἰδανικά. Τοὺς κατέτρωγε τὸ εὐκόλον, τὸ δελεαστικόν. Παρεσύρθησαν καὶ κατήντησαν θλιβερὰ ναυάγια. Καὶ ἐν τούτοις πόσας ἐλπίδας ἐστήριζον ἐπ' αὐτῶν οἱ συγγενεῖς καὶ τὸ Ἔθνος!

Ταῦτα ἢ Ἐκκλησία ἔχουσα ὑπ' ὄψιν θὰ πρέπει διὰ τῶν ἱερῶν της νὰ καλῇ εἰς ἰδιαίτερας συγκεντρώσεις τοὺς προτιθεμένους νὰ ἀποδημήσουν. Εἰδικοὶ κληρικοί, γινῶσται τῆς ψυχολογίας τοῦ έξωτερικοῦ ὡς καὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐπαρχιώτου θὰ προσπαθήσουν μετὰ ἀπλᾶς σκέψεις νὰ τοὺς προπαρασκευάσουν διὰ τὴν ζωὴν τῆς ξένης καὶ ἀναλόγια νὰ τοὺς ἐξοπλίσουν. Ἡ καθηγητικὴ αὐτὴ ἐργασία εἶναι δυνατὸν νὰ συνεχίζεται καὶ ἐντὸς τοῦ πλοίου ἀκόμη, ὅταν πρόκειται δι' ὑπερπόντια μέρη, (Αὐστραλία, Ἀμερικὴ, Καναδάς).

Ἐννοεῖται, ὅτι τὰ ὑπὸ ἀνάπτυξιν θέματα θὰ δια-

φέρουν. Προκειμένου περι ἀγάμων καὶ γυναικῶν ἀνυπάνδρων θὰ ἐπιστηθῆ ἡ προσοχὴ εἰς ὠρισμένα σημεῖα καὶ εἰς γνωστούς κινδύνους, πού θὰ τοὺς περικυκλώσουν. Στὸ χωριό τους περιορισμένοι δὲν εἶχον πείραν πολλῶν θεληγῆτρων καὶ ἀγαθῶν. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ πρόκειται νὰ εὐρεθοῦν ἀποτόμως εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον. Ἐκθεσις ἀνοικτὴ καὶ προσιτὴ. Ἐλευθερία, διασκεδάσεις πολυώνυμοι, ζωὴ ἀνεξέλεγκτος μακρὰν τῆς ἐπιβλέψεως τῶν γονέων του, χρήματα ἀρκετά... Ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν δοκιμασίαν, ἀλλὰ καὶ ἰσχυρὸν πειρασμόν.

Διαφορετικὴ θὰ εἶναι ἡ διαφώτισις πρὸς οἰκογενειάρχας. Ἡ Ἐλληνορθόδοξος στέγη εἶναι τὸ κύτταρον τῆς συγκρατήσεως καὶ τῆς διαιωνίσεως τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν τοῦ Γένους μας. Οἱ νεαροὶ γονεῖς πρέπει νὰ ἐμφανίσουν τὸ σπῆτι τους ἕνα κομμάτι τῆς πατρίδος. Καθαριότης, τάξις ἐν παντί, ἀκρίβεια, φιλοξενία καὶ ὑποδειγματικὴ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν. Ὡσὰν μέλισσαι θὰ προσλαμβάνουν καὶ θ' ἀφομοιώνουν πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ ἐπαινετὸν ἔχει ὁ τόπος, χωρὶς νὰ λησμονῶνται ἡ γλῶσσα καὶ αἱ παραδόσεις τῶν πατέρων μας.

Θὰ τονισθῆ καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀποταμιεύσεως. Ὅχι ἔδοξα ἀσυλλόγιστα. Χρειαζέται πειθαρχημένη ζωὴ καὶ οἰκονομία. Θὰ σκεφθοῦμε τὸ μέλλον. Θὰ βοηθοῦμε καὶ τοὺς συγγενεῖς στὸ χωριό, οἱ ὅποιοι πάντοτε κάτι περιμένουν.

Κάθε κράτος δίδει μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ συσκευασίαν τῶν ἐξαγομένων προϊόντων τῆς. Πολλὴ μεγαλύτερα προσοχὴ χρειάζεται εἰς τὴν κατάλληλον προετοιμασίαν τοῦ ἀποστελλομένου μετανάστου, ὥστε νὰ μὴ ὑποστῇ τὴν διαβρωτικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν συμβολὴν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν τομέα αὐτόν, ἴσως εἶναι ἀνάγκη ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ἐν συνεννοήσει μὲ τοὺς ἐκασταχοῦ Μητροπολίτας νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ξενῶνα, ἐν κέντρον προωθήσεως. Ἐπὶ δεκαήμερον θὰ φιλοξενοῦνται οἱ πρὸς μετανάστευσιν εἰς ἕνα ἡσυχον περιβάλλον. Εἶναι εὐκόλον μία ἐκ τῶν ἀχρήστων Μονῶν νὰ μεταρρυσθῆ δι' ἕνα τοιοῦτον σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ γενικωτέρους ἀκόμη σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐὰν ὁ ἀριθμὸς των εἶναι μεγάλος, τότε ἄς φοιτοῦν ἐκ περιτροπῆς εἰς τὰ στοιχειώδη αὐτὰ διαφωτιστικὰ φροντιστήρια (Counseling and Training Centers), εἰς πόλεις, ὡς Θεσσαλονίκην, Πάτρας κ.λ.π.

Προτιμητέος ὁ διαχωρισμὸς γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν. Κάθε φύλον ἔχει τὰ προβλήματα του. Οἱ εἰδικοί πρὸς τοῦτο Κληρικοὶ καὶ τὰ στελέχη τῆς Σχολῆς τῶν Διακονισσῶν θὰ προσπαθήσουν νὰ κατατοπίσουν τοὺς ὑποψηφίους διὰ τὴν νέαν τους ζωὴν. Ἴδου μερικὰ ἐκ τοῦ προχείρου ζητήματα: Γνώσεις στοιχειώδους γεωγραφίας, ἰατρικαὶ συμβουλαὶ ἀπὸ ἰατροῦς, γνώσεις διαιτητικαὶ διὰ τὴν προσαρμογὴν τῆς τροφῆς, ἐνθάρρυνσις ὅπως ἐκμάθουν τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου καὶ τὴν ἱστορίαν καὶ ψυχολογίαν του.

Τὸ συνεργεῖον τοῦτο τῶν Κληρικῶν καλὸν εἶναι νὰ γνωρίζῃ ἀπὸ τὸν Ἱερέα τοῦ χωρίου περιπτώσεις περὶ τοῦ ποιοῦ καὶ τοῦ χαρακτῆρος ὠρισμένων μετα-

ναστῶν. Ἡ ὄλη ἐργασία θὰ γίνεται ἐν συνεννοήσει μὲ τὸ θαυμάσιον ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖ τὸ World Council of Churches on Migration. Νὰ τονισθοῦν τὰ ἀγαθὰ τῆς τακτικῆς ἀλληλογραφίας μὲ τοὺς συγγενεῖς. Ἐνα γράμμα περικλείει τέσσην χαρὰν καὶ παρηγορίαν. Διατί νὰ τοὺς τὴν στερήσωμεν μὲ τὴν ἀμέλειάν μας;

Εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον θὰ ἐπιστηθῆ ὁ ρόλος ὁ εὐεργετικός, ἀλλὰ καὶ οἱ κίνδυνοι τοῦ νέου κόσμου. Θὰ προετοιμασθῆ εἰς τὰ μητρικὰ, συζυγικὰ καὶ οἰκογενειακὰ καθήκοντα. Αἱ νέαι τῆς σήμερον θὰ γίνονται αἱ σύζυγοι τῆς αὔριου. Αὐταὶ θὰ θεμελιώσουν τὴν οἰκογένειαν καὶ θὰ τὴν κατευθύνουν. Πρέπει νὰ βοηθηθοῦν εἰς τὸ θέμα τῆς προσαρμογῆς τῶν ἰδίων, ἀλλὰ καὶ τῶν τέκνων των πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας των πατρίδος.

Τέλος ἄς ἐφοδιασθοῦν μὲ κατάλληλα βιβλία, διὰ τὰ ὁποῖα ἐνδείκνυται ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι συχνὰ ὁ Ἕλληνας προγονόπληκτος εὐκόλα κρίνει καὶ ὑπερτιμᾷ τὸν ἑαυτόν του, θὰ πρέπει νὰ τοῦ λεχθῆ, ὅτι δὲν εἶναι σοβαρὸν νὰ ἐξάγῃ συμπεράσματα εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν. Θὰ δείξῃ ὑπομονὴν καὶ θὰ προσέξῃ τὴν μεθοδικότητα τῆς ἐργασίας καὶ τὴν πειθαρχημένην ζωὴν τῶν ἄλλων.

Ἰδιαιτέρα προσοχὴ θὰ δοθῆ διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν θρησκευτικῶν δεσμῶν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τὴν ἐκλογὴν φίλων καὶ γνωριμιῶν, τὸ εἶδος τῆς ψυχγωγίας, δεσμοὺς μὲ τὸ ἕτερον φύλον, ἰδιαιτέρως ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς μικτοὺς γάμους. Διαρκούσης τῆς προπαιδεύσεως αὐτῆς ὁ ἐντεταλμένος θὰ παρακολουθήσῃ ποῖα θέματα χανεύονται εὐκολώτερον καὶ ποῖα χρῆζον ἀναπτύξεως καὶ ἐπαναλήψεως.

(Συνεχίζεται) † Ὁ Μελὸς ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ

«Ταῖς τῶν δακρῶν σου ῥοαῖς, τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόρους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστῆρ, τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασι, Ἐφραὶμ πατὴρ ἡμῶν δοσε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν»

(Ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου).

ΤΟ «ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ»

εἶναι τὸ περιοδικὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας. Ὅλον ἐκκεντρικῶς ἐδαφος χάρις εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ μεγάλην ποικιλίαν τῆς ὕλης του καθὼς καὶ εἰς τὴν ὥραιαν καὶ καλλιτεχνικὴν του ἐμφάνισιν. Ἡ ἐτησίαι συνδρομὴ παραμένει δραχ. 30. Συστήσατε τὸ «Χαρούμενο Σπίτι» εἰς κάθε σπῆτι.

Ἐγγραφαί: Γραφεῖα Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἰασίου 1 (Μονὴ Πετρακῆ) Ἀθῆναι ἢ εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον μας Σταδίου-Δραγατσανίου 2 (Πλατεῖα Κλαυθμῶνος).

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 35ΕΤΙΑΝ 1923 - 1957

ς'. Ξέναι Προπαγάνδαι.

Μετά την μικρασιατική καταστροφήν ἐνετάθη ἡ δράσις τῶν προπαγανδῶν διαφόρων ἐτεροδόξων. Ἐν πρώτοις ἐνεφανίσθησαν οἱ οὐνιταί, τῶν ὁποίων ὁ ἐπίσκοπος Γεώργιος Χαλαβαζῆς ὑπὸ τὸν τίτλον Θεοδωρουπόλεως ἐγκατεστάθη εἰς τὰς Ἀθήνας. Οἱ κληρικοὶ τῶν οὐνιτῶν φέροντες τὸ σχῆμα τῶν ὀρθοδόξων τοιούτων καὶ τελοῦντες τὰ τῆς λατρείας εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἦτο εὐκόλον νὰ παραπλανήσουν τὸν λαόν. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα δὲ τῆς περιθάλψεως καὶ βοήθειας τῶν θυμάτων τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς ἐπέδραμεν ὀλόκληρος λεγεὼν οὐνιτῶν ἱερέων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν δῆθεν εὐαριθμῶν τινῶν οὐνιτῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας. Μετ' ὀλίγον ἀνήγειραν μεγαλοπρεπῆς μέγαρον ἐν μέσais Ἀθήναις (ὁδὸς Ἀχαρνῶν 246), τὸ ὁποῖον κατέστησαν κέντρον τῆς προπαγάνδας των. Συγχρόνως δὲ κατῴρθωσαν νὰ περισυλλέγουν εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν ἰδρυθέντα ὄρφανοτροφεῖα, ὡς τὸ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, παιδιὰ ὀρθοδόξων μὲ ἀπώτερον σκοπὸν νὰ προσηλυτίσουν αὐτὰ εἰς τὸν ρωμαιοκαθολικισμόν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος διεμαρτυρήθη ζωηρῶς πρὸς τὴν κυβέρνησιν κατὰ τῶν προσηλυτιστικῶν αὐτῶν ἐνεργειῶν τῶν οὐνιτῶν, συγχρόνως δὲ ἐξάπελυσεν καὶ ἐγκύκλιον πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαόν, καυτηριάζων τὴν ἀντιχριστιανικὴν καὶ ἀντισυνταγματικὴν τούτων δράσιν καὶ ἐπιστῶν τὴν προσοχὴν πάντων ἐπὶ τοῦ ἐκ τοῦ οὐνιτισμοῦ κινδύνου, διὰ διαφόρων δὲ ἐνεργειῶν ἀπέσπασε προσφυγόπαιδας ἀπὸ τὰς χεῖράς των. Εἰς τὴν ἐγκύκλιον τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἀπήντησε δι' ἄρθρου τοῦ ὁ ἐπίσκοπος τῶν οὐνιτῶν, ἀντηλλάγησαν δὲ ἐκατέρωθεν καὶ ἐπιστολαί³⁶.

Ἄλλῃ προπαγάνδα, ἥτις προσεῖλκυσε ζωηρῶν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου εἶναι ἡ τῶν χιλιαστῶν, οἵτινες ἔχοντες τὸ κέντρον των ἐν Ἀμερικῇ ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸν ἀ' παγκόσμιον πόλεμον διδάσκοντες, ὅτι ἐπίκειται τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ διαδίδοντες μετὰ φανατισμοῦ τὰς ἰδέας των. Ἐκατοντάδες χιλιάδων φυλλαδίων καὶ βιβλίων ἀποσταλέντων ἐξ Ἀμερικῆς διανεμήθησαν δωρεὰν εἰς τὸν λαόν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος εὐθὺς ἀμέσως προειδοποίησε τὸ ποίμνιόν του περὶ τοῦ κινδύνου, διέταξε τοὺς ἱεροκήρυκας ὅπως κάμνωσι διαφωτιστικὰς ὁμιλίαις καὶ εἰς συνάξεις τῶν κληρικῶν κατετόπισε τούτους περὶ τῆς ἀρέσεως, δι' ἄλλης

δὲ ἐγκυκλίου τοῦ συνέστησε καὶ τὸ περὶ Χιλιασμοῦ βιβλίον τοῦ Μ. Γαλανοῦ³⁷.

Τέλος ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἔμεινε ξένη καὶ πρὸς τὸν ἐκ τοῦ κομμουνισμοῦ προερχόμενον κίνδυνον. Ἀρκετὰ διαφωτιστικὰ ἐγκύκλιον ἐξεδόθησαν ὑπογραμμίζουσαι τὰ καταχθόνια σχέδια τῆς δηλητηριώδους ταύτης διδασκαλίας καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ἐξεδόθησαν σχετικὰ διαφωτιστικὰ βιβλία.

ζ'. Θρησκευτικὸς Τύπος.

Πλήθος θεολογικῶν, ἐκκλησιαστικῶν, θρησκευτικῶν καὶ ἠθικοκοινωνικῶν περιοδικῶν ἐχρησίμευσεν διὰ τὴν θρησκευτικὴν διαφώτισιν τοῦ λαοῦ ἀφ' ἐνὸς καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν θεολογικῶν γραμμάτων ἀφ' ἑτέρου.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος ἵδρυσεν τὴν «Ἐκκλησίαν» (1923), ἐβδομαδιαῖον ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἥτις διεδέχθη τὸν παλαιότερον «Ἐκκλησιαστικὸν Κήρυκα», καὶ τὴν «Θεολογίαν» (1923), τριμηνιαῖον ἐπιστημονικὸν θεολογικὸν περιοδικόν, ἥτις συνέχισε τὸ ἔργον τῆς ἐπίσης προηγουμένως ὑπαρχούσης «Καινῆς Διδαχῆς» (1919-1921) καὶ τῆς «Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς ἐπιθεωρήσεως» (1922). Τὸ 1935 ἐξεδόθη «Ὁ Ἄμβων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» συντασσόμενος ὑπὸ τοῦ Μιχαῆλ Ἰ. Γαλανοῦ. Ἐπίσης ἐξηκολούθησαν ἐκδιδόμενα ὁ «Ἰερός Σύνδεσμος», ὅστις πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς «Ἐκκλησίας» ἀπετέλει τὸ ἡμιεπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς «Ἑλλάδος, ἡ Ἀνάπλασις» (1887) ὄργανον τοῦ ὁμωνύμου συλλόγου μὲ ἐκλεκτὴν συνεργασίαν, ἡ «Ζωὴ» (1911) ἐβδομαδιαῖον θρησκευτικὸν φύλλον, ὄργανον τῆς ὁμωνύμου ἀδελφότητος θεολόγων, «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι» (1910) τοῦ ὁμωνύμου συλλόγου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Π. Βαρυμποπιώτου, καὶ ἐξεδόθησαν ἡ «Καινὴ Κτίσις» (1923) τῶν ΟΧΕ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν κατ' ἀρχὰς τοῦ ἱερέως Μάρκου Τσακτάνη καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ αἰδέσ. κ. Ἀγγέλου Νησιώτου, «Ὁ ἱκογενειακὴ Ζωὴ» (1934-1951) μηνιαῖον περιοδικόν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Λάμπρου Ζαχαροῦ διακόψαν τὴν ἐκδοσὴν του ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὸ «Χαρούμενο Σπίτι» (1952), «Ἄρτος Ζωῆς» τοῦ μετέπειτα ἀρχιμ. Ἀθανασίου Λυμπεροπούλου, «Ἡ Φωνὴ

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 17 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

36. Βλέπε Χρυσ. Παπαδοπούλου, Φύσις καὶ χαρακτήρ τῆς Οὐνίας 1926. Πρβλ. καὶ τὴν ἐκδοσὴν τῶν ρωμαιοκαθολικῶν «Ἀλληλογραφία διαμειφθεῖσα μεταξὺ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Σεβασμ. Θεοδωρουπόλεως κ. Γ. Χαλαβαζῆ, ἐπισκόπου Ἑλληνορθόμων Καθολικῶν». Ἐπίσης ἀρχιμ. Μιχαῆλ Κωνσταντινίδου, (εἶτα ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς), Οὐνιτικὸς κίνδυνος, «Ἐκκλησία» ἸΒ' 1934, 355-7 καὶ ἐπιστολὰς τοῦ καθηγ. Γεωρ. Κοινιδάρη καὶ Ἰω. Παναγοπούλου εἰς «Καθημερινήν» 12. 16 καὶ 19.11.1957.

37. Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐκλαϊκευτικὰ βιβλία κατὰ τῶν χιλιαστῶν ἐδημοσιεύθησαν καὶ τὰ ἑξῆς: 1) Δ. Βασιλοπούλου, Κιθαρθοαύστης, 1927. 2) Π. Τρεμπέλα, Ὁ Χιλιασμός, 1928. 3) Γερβασίου μητροπ. Ἀλεξανδρουπόλεως, Ἀντιχιλιαστικά, 1931. 4) Ἱεροδ. Ἀγαθαγγέλου Καλέτσα, Χιλιασταί, Πολέμοι τῆς Ὀρθοδοξίας, 1932. 5) Σωτ. Κυριαζοπούλου, Αἰρετικοί, 1934. Ἐπίσης «Χιλιασταί. Ἐπίσημα περὶ αὐτῶν ἔγγραφα καὶ δικαστικὰ ἀποφάσεις Ἐφετείου, Ἀρείου Πάγου [καὶ Ἐφετείου Κρήτης].

τῆς 'Εκκλησίας» (1934) τοῦ Δ. Μαυροπούλου, «'Εκκλησιαστικὸς Τύπος» τοῦ 'Ιω. Κοκκίνου, «'Εκκλησιαστικὸν Βῆμα» (1934) ἰδρυθὲν ὑπὸ 'Ι. Τράκα, «Κήρυξ τῆς Ἀληθείας», «Ἀλήθεια» (1935) τοῦ 'Ιω. Ἀρνέλλου, «Ἄγιος Ἄνδρέας», «Φωνὴ Κυρίου» (1931) τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Ἐμμανουὴλ Μυτιληναίου (†). Τέλος ἐξεδόθησαν αἱ «Ἀκτῖνες» (1938) ὄργανον τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ἐπιστημόνων καὶ τῆ «Χριστιανικῆ Γράμματα» (1938-1941) ὑπὸ Π. Βαρουμποπιάνου καὶ ἡ «Θρησκευτικὴ καὶ Χριστιανικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία», ἧς ἐξεδόθησαν 3 μόνον τόμοι (Α-Ι). Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω περιοδικῶν θεολογικῶν ἐπιστημονικῶν μελέτας ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ περιεχομένου ὕλην ἐδημοσίευσαν καὶ τὰ κάτωθι περιοδικά: «Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς» τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (1924), «Ἐπετηρὶς τοῦ Φοιτητικοῦ Θεολογικοῦ Συνδέσμου» (1934), «Ἐπετηρὶς τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς», «Ἐπετηρὶς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν», «Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερὶς», «Ἀρχαιολογικὸν Δελτίον», «Κοσμοθεωρία» τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Λούβαρι, «Ἀρχεῖον τῶν Βυζαντινῶν Μνημείων τῆς Ἑλλάδος» τοῦ καθηγητοῦ Ἀν. Ὀρλάνδου, «Ἐπετηρὶς ἡ Δελτίον τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας», διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Σωτηρίου, «Byzantinische - neugriechische Jahrbücher» τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Νικολάου Βέη, «Μεσαιωνικὰ Γράμματα», «Νέα Ἔστια», «Ἑλληνικά», «Ἀθηνᾶ», «Θρακικά», «Ἡπειρωτικὰ Χρονικά». Τέλος τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν» τοῦ Ἐλευθεροδόκη καὶ ἡ «Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ».

η'. Θεολογικὰ Γράμματα³⁸.

Κέντρον τῶν θεολογικῶν γραμμάτων καὶ κύριος φορεὺς τῆς θεολογικῆς κινήσεως ἐξηκολούθησε νὰ παραμένῃ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐν ἧ ἐμορφώθησαν πάντες σχεδὸν οἱ ἐργάται τῆς Ἐκκλησίας, ἦται τὰ ἀνώτερα αὐτῆς στελέχη, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἱεροκήρυκες καὶ οἱ θεολόγοι καθηγηταὶ τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως. Νέοι καθηγηταὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην διωρίσθησαν οἱ Δ. Μπαλᾶνος τῆς Πατρολογίας (1924-1948), ἀρχιμ. Βασίλειος Στεφανίδης

38. Βιβλιογραφία: Δ. Μπαλᾶνου, Ἱστορία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, Ἀθῆναι 1937. Π. Μπρατσιώτου, Ἡ Ἑλληνικὴ Θεολογία κατὰ τὴν τελευταίαν πεντηκονταετίαν, «Θεολογία» 10' 1941-8, σ. 87-112, 271-286 καὶ ἀνάπτυον: Ἀθῆναι 1948. Χρονικὰ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Ἐπετηρῶν τοῦ Φοιτητικοῦ Θεολογικοῦ Συνδέσμου» ἔτους 1956, Ἀθῆναι 1957, σελ. 111-118.

τῆς Γεν. Ἐκκλησ. Ἱστορίας (1924-1949), Γεώργιος Σωτηρίου τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας (ἔκτακτος 1924-1928, τακτικὸς 1928-1951), Νικόλαος Λούβαρις τῆς Ἐρμηνείας Κ. Διαθήκης (1925-1955), Π. Μπρατσιώτης ἔκτακτος τῆς Βιβλικῆς Ἱστορίας (1925-1929), τακτικὸς τῆς Εἰσαγωγῆς τῆς Π. Διαθήκης καὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Ο' (1929-1960), Βασίλειος Βέλλας τῆς Ἐρμηνείας τῆς Π.Δ. ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ, (ἔκτακτος 1933-1936, τακτικὸς 1936κ.ε.), ἀρχιμ. Εὐάγγελος Ἀντωνιάδης τῆς Ἐρμηνείας τῆς Κ.Δ. (ἔκτακτος 1934-1945, τακτικὸς 1945-1947). Ἀπεβίωσαν οἱ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγηταὶ Ν. Παπαγιαννόπουλος (1926), Χρ. Ἀνδρουτσος (1935), ὁ ὁμότιμος Ζήκος Ρώσης (1933) καὶ ὁ ἐπίτιμος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος (1938). Μέγα θεολογικὸν γεγονός ἀποτελεῖ ἡ κατὰ τὸ 1936 (29 Νοεμβρίου—6 Δεκεμβρίου) σύγκλησις ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καθηγ. Ἀμίκα Ἀλιβιζάτου τοῦ Α' Συνεδρίου τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας³⁹. Ἐτερον θεολογικὸν κέντρον εἰς ἕσσονα βεβαίως μοῦραν ὑπῆρξεν ἡ Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή, διατηρηθεῖσα μέχρι τοῦ 1940, εἰς ἣν ἐδίδασκον καὶ οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου⁴⁰. Ἡ θεολογικὴ γραμματεία κατὰ τὴν περίοδον ταύτην αὐξάνει τὰ μέγιστα καὶ πλεῖστα ὅσα ἐκλεκτὰ συγγράμματα ἐκδίδονται⁴¹.

(Συνεχίζεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

39. H. Alivisatos, Procès — Verbaux du Premier Congrès de theologie orthodoxe à Athènes, Athènes 1939. Πρβλ. καὶ περιοδ. «Ἐκκλησία» 1Δ' 1936, 385-415 (ἀρ. φ. 49-50).

40. Ἡ Ριζαρείου ἡδυνήθη ἐφέτος (1960-61) νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν λειτουργίαν τῆς εἰς νέα ιδιόκτητα ἐν Χαλανδρίῳ κτήρια ὑπὸ τὴν διύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Β. Βέλλα.

41. Περὶ τούτων βλέπε τὴν ὡς ἄνω μελέτην τοῦ κ. Π. Μπρατσιώτου.

«Ἐυφράνθη μουστικῶς, ἡ σεπτῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ σεπτοῦ σου λειψάνου» καὶ τοῦτο κατακούψασα, ὡς χρυσίον πολύτιμον, τοῖς ὕμνοισί σε ἀδιαλείπτως παρέχει, ταῖς πρεσβείαις σου, τῶν ἱαμάτων τὴν χάριν, Ἰωάννη Χρυσόστομε».

(Κοντάκιον εἰς τὴν μνήμην τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου).

ΤΑ «ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ»

εἶναι τὸ περιοδικὸ ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ διαβάζουν μὲ ἐνθουσιασμό, διότι μορφώνονται Ἐθνικά, Ἐκκλησιαστικά, Χριστιανικά. Ποικιλία θεμάτων, πλουσιωτάτη πολύχρωμη εἰκονογράφησις.

Σελίδες 20. Ἐτησίᾳ πληρωμὴ δραχ. 12.

Ἐγγραφαὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἀποστολ. Διακονίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Έξαιρετικήν έπιτυχίαν.

Τὸ Β' Ίερατικὸν Συνέδριον τῶν Ἐφημερίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὅπερ συνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοπροσώπως διευθύναντος πάσας τὰς ἐργασίας αὐτοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, εἶχεν ἑξαιρετικήν έπιτυχίαν, πολὺ ἄνωτέραν τῆς τοῦ πρὸ ἐτῶν συγκληθέντος Α' Συνεδρίου.

Αἱ ἑξαιρετικαὶ εἰσηγήσεις, αἵτινες ἐγένοντο ὑπὸ ἐκλεκτῶν καὶ διακεκριμένων κληρικῶν, ὑπηρετούντων ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν, ἐπὶ θεμάτων ἀφορώντων εἰς τὴν προσωπικὴν ζωὴν καὶ πάσας τὰς πτυχὰς τοῦ ἔργου τοῦ ἱερέως, ὡς καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι συζητήσεις ὑπὸ τὴν ἐμπειρὸν καθοδήγησιν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, οὐ μόνον ἀπέδειξαν, ὅτι κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας ἀνήλθε σημαντικώτατα ἢ πνευματικὴ στάθμη τοῦ ἐφημεριακοῦ μας κλήρου, ἀλλὰ καὶ ἐδημιούργησαν ὄραϊαν ἀδελφικὴν ἀτμόσφαιραν, ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ ἐδλαβέστατοι σύνοδοι ἐνίσχυσαν ἀλλήλους καὶ ἔλαβον σπουδαιοτάτας πνευματικὰς παρορμήσεις διὰ τὸ δύσκολον ἔργον των.

Ἡ «Ἐκκλησία», ἣτις εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον αὐτῆς καὶ τοῦ «Ἐφημερίου» θὰ παρουσιάσῃ τὸ Χρονικὸν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, εὐχεταί, ὅπως αἱ παρορμήσεις αὗται μετουσιωθοῦν εἰς πράξιν καὶ φέρουν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα ἐν τῇ καθ' ἡμέραν διακονίᾳ τῶν μετασχόντων τοῦ Συνεδρίου πρὸς δόξαν Χριστοῦ.

Εὐλογος καὶ δεδικαιολογημένη.

Πράγματι ὑπῆρξεν ὅλως ἄστοχος ἢ διὰ ψηφισθέντος νόμου δημιουργηθεῖσα δυνατότης τῆς ἀναθέσεως τῆς προεδρίας τῶν περιφερειακῶν Συμβουλίων τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος εἰς τὸν Νομάρχην ἢ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ Μητροπολίτου τῆς Ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν λειτουργεῖ τμήμα τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη, ἣτις εἶναι ἀποκαλυπτικὴ διαθέσεων, ἀπετέλεσε καιρὸν πλήγμα κατὰ τῆς μακραίωνος παραδόσεως, καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία οὐ μόνον ἔδωκεν ὄθησιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κοινωνικῆς προνοίας, ἀλλ' εἶναι καὶ ὁ κύριος συντελεστὴς καὶ πρωτοεργάτης αὐτῆς.

Ὅθεν εἶναι εὐλογος καὶ ἀπολύτως δεδικαιολογημένη ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως οἱ Σεβ. Μητροπολίται παύσουν μετέχοντες ὡς ἀπλὰ μέλη τῶν περιφερειακῶν Συμβουλίων τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος, ἐφ' ὅσον τὴν προεδρίαν, ἣν εἶχον μέχρι τοῦδε οἱ Ἱεράρχαι, καταλαμβάνουν διὰ τοῦ ψηφισθέντος νόμου οἱ νομάρχαι. Ἡ ὑποτίμησις τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν καὶ ἡ ἄγνοια τοῦ ὅλου τῆς Ἐκκλησίας μας ἐν τῇ ζωῇ τοῦ ἔθνους εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτος.

Ἡ ἀκτινοβολία τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ ἐξ Ἀθηνῶν διέλευσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κεντρῶας Ἀφρικῆς κ. Κυπριανοῦ καὶ αἱ ἐπαφαί, τὰς ὁποίας εἶχεν οὗτος μετὰ διαφόρων πνευματικῶν παραγόντων καὶ συνεργατῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ἔδωσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ οὗτος συνειδητὸν εἰς πάντας, ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ἀκτινοβολεῖ εἰς τὰς μάζας τῶν Ἀφρικανῶν τῶν περιοχῶν Γκάνα, Καμερόν, Κόνγκο, Ἀγκόλας, Οὐγκάντας, Κένυας, Ταγκανίκας, Ροδεσίας κ.λ.π.

Ὡς ὀρθῶς ὁμως παρατηρήθη, ἡ ἀκτινοβολία αὕτη, ἣτις εἶναι καὶ προβολὴ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, μοιραίως θὰ μειωθῇ, ἐὰν οἱ παρ' ἡμῖν ἀρμόδιοι δὲν ἐπωφεληθοῦν τῆς σήμερινῆς καταλλήλου ψυχολογικῆς ἀτμοσφαιρας, διὰ νὰ τὴν ἐδραιώσουν καὶ τὴν ἀξήσουν. Ὑπερ πάσαν ἄλλην ἐποχὴν σήμερον οἱ κάτοικοι τῆς Μᾶρης Ἡπειροῦ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγκλωπθοῦν τὸ ἑλληνορθόδοξον πνεῦμα, ὅπερ οὐδέποτε συνεδέθη μὲ ἀποικιοκρατικὰς βλέψεις καὶ ἰδιοτελεῖς σκοπούς.

Διαστρεβλώνουν τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ πρόβλημα τῶν σχέσεων τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν ἢ πρὸς τὸ καθ' ὅλου πνευματικὸν του περιβάλλον συχνάκις ἀπασχολεῖ τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων. Τοιοῦτοτρόπως ἐσχάτως, εἶτε ὑπὸ μορφήν ἄρθρου εἶτε ὑπὸ μορφήν ἐπιστολῆς, εἶδον τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἀπόψεις, αἵτινες διαστρεβλώνουν τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπομένως εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτοι.

Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ἐν τῷ «Βήματι» ἐδημοσιεύθη ἄρθρον, ὅπερ παραγνωρίζει τὴν θεῖαν προέλευσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἐξηγεῖ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ γενετικῶς: «Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι γέννημα τῆς ὥρας του, ἐμφανίστηκε ἢ καλλίτερα διαμορφώθηκε σ' ἐποχὴ κρίσιμη, δραματικὴ, ποῦ ἀναζητοῦσε καὶ πέτυχε νὰ βρῇ σ' αὐτὸν τὴν ἠθικὴν τῆς διέξοδο. Ἡ μορφή τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ περιεχόμενό του εἶναι αὐτὰ καὶ ὄχι ἄλλα, γιατί τέτοια ἀκριβῶς τὰ πόθησε ἢ ἐποχὴ, ποῦ τὸν γέννησε».

Εἶναι προφανές, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο παραγνωρίζει τὸν ἀπόλυτον, οὐράνιον καὶ ὑπερφυσικὸν χαρακτήρα τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ παρουσιάζει αὐτὸν ὡς τὴν συνισταμένην τῶν πνευματικῶν ὁραμάτων, ὀνειρῶν καὶ ἐφέσεων τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του. Ἀλλ' ἐὰν τοῦτο ἦτο ἀληθές, τότε διατὶ ὁ Χριστιανισμὸς κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς αἰῶνας «ἀπέβη Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἑλλήσι δὲ μορῖα»;

Ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν της.

Ἐν συνεχείᾳ δεόν νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι καὶ πρὸς τὴν ἀντίθετον κατεύθυνσιν εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτοι οἱ ἰσχυρισμοὶ ἐπιστολογράφου τῶν «Νέων», καθ' οὓς

ἀπόψεις ὡς αἱ ἐν τῇ προηγουμένη παρατηρήσει κατακρινόμεναι, «κηλιδώνου» τὴν κατακάθαρη καὶ ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὴν χριστιανικὴ θολοῦρα(;) ἑλληνικὴ σκέψι». Ὁ Χριστιανισμὸς κατ' αὐτὸν «ἀπέσπασε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν εὐτυχησμένη ἐπίγεια ζωὴ του, ὅπως τὴν συνέλαβε ἡ ἑλληνικὴ σκέψι καὶ τὸν μεταφέρει εἰς τοὺς οὐρανοὺς μὲ διαφόρους ἀνοήτους ὑποσχέσεις... Πῶς συνταυτίζεται μὲ τὸ καθαρὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα ὁ μονοθεϊστικὸς δῆθεν Χριστιανισμὸς μὲ τοὺς ἀπειρους ἁγίους του καὶ τὰ ἀνόητα θαύματα καὶ τὴν εἰδωλολατρικὴ ἐξωτερικὴ λατρεία;»

Ἡ «Ἐκκλησία» ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν τῆς πῶς μία σοβαρὰ ἑλληνικὴ ἐφημερίς δημοσιεύει τοιοῦτον περιεχομένον ἐπιστολὰς ἄνευ σχολίου ἢ ἀναιρέσεως τινός. Ὡς εἶναι γνωστὸν ἀκόμη καὶ εἰς ἓν μικρὸν παιδίον, ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἔχει «θολοῦραν», ἀλλὰ παρουσιάζει ἀπολύτως καθαρὰν, σαφῆ, διανυῆ καὶ πλήρη τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἀλήθειαν.

Ἐπειτα ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία δὲν περιφροεῖ τὴν ἐπίγειον ζωὴν, ἀλλ' ἀντιθέτως καθαγιάζει πάσας τὰς πτυχὰς αὐτῆς καὶ καθιστᾷ ταύτας συντελεστὰς πραγματικῆς χαρᾶς. Ὅτι δὲ οἱ ἅγιοι δὲν εἶναι Θεοὶ καὶ δὲν καταλύουσι τὸν Μονοθεϊσμὸν καὶ ὅτι τὰ θαύματα τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι μία ἀδιάσειστος πραγματικότης μόνον εἰς προκατελιημμένους, ὅστις ἔχει ἀπολέσει τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεώς του ὑπὸ τὰ δεσμὰ ἐνὸς δογματισμοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ ἰσχυρισθῆ.

Τέλος ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιστολογράφος ἀγνοεῖ τὸ βαθύτερον περιεχόμενον τῆς χριστιανικῆς καὶ δὴ τῆς ὀρθοδόξου λατρείας. Αὕτη δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν εἰδωλολατρικὴν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐκφράζει τελειότατα τὰ ὅλα ἀπομακρύνοντα ἐκ τῆς εἰδωλολατρίας χριστιανικὰ βιώματα, ἅτινα δημοιοργοῦνται ἐκ τῆς ἐπαφῆς τῆς ψυχῆς μὲ τὸν ἓνα καὶ μόνον ἀληθῆ Θεόν, ὅστις ἀπεκαλύφθη ἐν Χριστῷ.

Εὐχάριστον καὶ δυσάρεστον.

Τὸ ὅτι πολλοὶ Ἕλληνες ἔσπευσαν νὰ συναντήσουν τὸν ἐλθόντα εἰς τὰς Ἀθήνας ἀσιάτην «Γιόγκι», διὰ νὰ μάθουν ἐξ αὐτοῦ τὴν μέθοδον τῆς κατακτῆσεως τῆς ἀληθοῦς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, τὴν ὁποίαν ὑπισχεῖτο ὁ ἀπόστολος οὗτος τοῦ ἀνατολικοῦ ἐξωχριστιανικοῦ μυστικισμοῦ, εἶναι γεγονός εὐχάριστον καὶ δυσάρεστον.

Εἶναι εὐχάριστον τὸ γεγονός, διότι μαρτυρεῖ, ὅτι πλείστοι ἄνθρωποι δὲν μένουσι ἐκαστοὶ μόνον ἐκ τῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν δημοιοργεῖ ὁ σύγχρονος τεχνικὸς πολιτισμὸς, ἀλλ' ἔχουσι πνευματικὰς ἀνησυχίας, δημοιοργούμενας ἐκ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀναζητήσεως τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθοῦς λυτρώσεως.

Ἀλλὰ τὸ γεγονός τῆς εἰς τὸν «Γιόγκι» προσφυγῆς πολλῶν εἶναι καὶ δυσάρεστον, διότι ἀποκαλύπτει, ὅτι οὗτοι, ἂν καὶ ζοῦσι ἐντὸς χριστιανικοῦ περιβάλλοντος, δὲν ἠθέλησαν ἢ δὲν εἶδον τὴν εὐκαιρίαν νὰ κατανοήσουν, ὅτι ἂν πᾶσα θρησκεία καὶ μυστικιστικὴ ζωὴ παρέχη ἀκτινὰς τινος πνευματικῆς χαρᾶς καὶ ἐκαστοῦ ἑαυτοῦ, ἢ ἐν Χριστῷ ζωὴ παρέχει τὸν ἥλιον τῆς πλήρους καὶ ὠλοκληρωμένης χαρᾶς καὶ πνευματικῆς εἰρήνης. Τοῦτο φθάνει εἰς τὸ κατακόρυφον διὰ τοῦ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀναπτυχθέντος ὑγιῶς Χριστοκεντρικοῦ μυστικισμοῦ.

Καὶ φωτογραφίαι!

Αἱ τὰς ἀσέμνους σκηνὰς διαφόρων κινηματογραφικῶν ταινιῶν παρουσιάζουσαι φωτογραφίαι ἔχουσι κατακλύσει πλείστα περιπτέρα τῶν πόλεων, πωλοῦνται ταύτας εἰς νέους καὶ νεάνιδας.

Μάλιστα ἐσχάτως ἐκυκλοφόρησαν, προσφερόμεναι ἐντὸς κοτίων μὲ ἄλλα παρασκευάσματα (λ.χ. τσίχλας, καραμέλλας κ.λ.π.) καὶ φωτογραφίαι μὲ σκηνὰς τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας «Μανταλένα», αἰτινες μεμονωμένως λαμβανόμεναι θὰ παρουσιάζουσι τὸν ἱερέα—ἥρωα τῷ ἔργῳ οὐ μόνον κατὰ τρόπον ἀστεῖον, ὡς ἐσημειώσαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας», ἀλλὰ καὶ κατὰ τρόπον ἥμισυ σαμῶν, σκανδαλίζοντα τοὺς πιστοὺς. Ἐνῶ τὸ ἔργον δὲν ἔχει πρόθεσιν νὰ μειώσῃ ἠθικῶς τὸν ἱερέα, ὅμως αἱ φωτογραφίαι αὗται, παρουσιάζουσαι τὸν ἱερέα ἐν περιπτύξει μετὰ τῆς νεαρᾶς ἡρωίδος τοῦ ἔργου, θὰ δημοιοργήσουσι ὅπως οὐδέποτε ἐσφαλμένας ἐντυπώσεις.

Ὅθεν δικαίως διαμαρτύρεται σχετικῶς ἱερεὺς τις τῆς ὑπαίθρου γραφῶν ἡμῖν τὰ ἐξῆς: «Ἐπὶ τέλους τοῦ ἔργου ὁ θεατὴς θὰ λάβῃ μιὰ ἰδέα τοῦ νοήματος, ἀλλὰ τί ἐντόπιση θὰ ἀποκομίσῃ ἀπὸ μεμονωμένους φωτογραφίας; Οἱ χωρικοί, ποὺ δὲν γνωρίζουσι περὶ τοῦ ἔργου, βλέποντες τὶς φωτογραφίας, βγάξουσι διάφορα συμπεράσματα, ἀνάλογα μὲ τὴν στάσιν».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ «Ἐκκλησία» νομίζει ὅτι τάχιστα πρέπει νὰ ἐπέμβῃ ὁ Εἰσαγγελεὺς, ἵνα ἀποσπρηθῶν τῆς κυκλοφορίας αἱ φωτογραφίαι αὗται, ὡς καὶ αἱ εἰς τὰς προθήκας τῶν περιπτέρων ἐκτιθέμεναι καὶ πωλούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ ζημίᾳ τῶν νέων.

«Τί ἐπιδιώκει;»

Ὁ συνεργάτης τοῦ «Ἑλληνικοῦ Βορῆα» τῆς Θεσσαλονίκης γράφει τὰ ἐξῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ προτεστάντου Σπ. Ζωδιάτου: «Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ διατυπώσω ἀπὸ τὴ στήλη μου τὴν ἀπορία μου πάνω σ' ἓνα θέμα, ποὺ κι' ἄλλους ἀναγνώστας μου ἔχει ἀπασχολήσει, ἂν κρίνω, ἀπὸ τὴν πληθώρα τῶν ἐπιστολῶν, ποὺ παίρνω σχετικὰ. Τόσο στίς ἐφημερίδες τῆς Θεσσαλονίκης ὅσο καὶ στίς ἐπαρχιακὰς διαβάζω τακτικὰ ἓνα κήρυγμα μὲ ὑπογραφή «Σπύρος Ζωδιάτης». Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ βέβαια μὲ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ τοῦ κηρύγματος, γιὰτὶ δὲν ἔχω, ὅπως εἶπα, εἰδικότητα. Ἀναρωτιέμαι μόνον: Πῶς συμβαίνει τὸ ἴδιο κήρυγμα νὰ δημοσιεύεται ταυτόχρονα σὲ πολλὰς ἐφημερίδες; Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αὐτὸ θὰ γίνεται ἐπὶ πληρωμῇ. Μὰ τότε ποῖος εἶναι αὐτὸς ποὺ διαθέτει τόσο χρήμα; Καὶ τί σοπὸς ἐπιδιώκει; Ὅταν κάτι ἐπιχορηγῆται ἀπὸ κάποιον, καὶ μάλιστα πλοσυσιπάροχα, δὲν νομίζω, πῶς εἶναι ἄσκοπον νὰ ἐρευνῆθῃ, ποιοὶ εἶναι αὐτοί, ποὺ ἐπιχορηγοῦν αὐτὴ τὴν κίνηση. Καὶ μὲ ποιὰς ἀπώτερες ἐπιδιώξεις».

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δημοσιεύσεων εἶναι ἀντιορθόδοξος. Δι' αὐτὸ ἢ κατ' αὐτῶν ἀντίδρασις τῆς Ἐκκλησίας, τῶν λοιπῶν ἀρμοδίων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἄμεσος καὶ δραστηρῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίερά Σύνοδος

Είς τήν Ίεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπεβλήθη ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρών καί Νιγρίτης κ. Κωνσταντίνου ἡ παραίτησις αὐτοῦ ἀπό τοῦ θρόνου λόγῳ γῆρατος καί ἀσθενείας, ἥτις καί ἐγένετο ἀποδεκτή. Τοποτηρητῆς τῆς χηρευσάσης Ί. Μητροπόλεως ὠρίσθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νευροκοπίου καί Ζιχνῶν κ. Ἀγαθάγγελος.

Ἐσαύτως εἰς τήν Ίεράν Σύνοδον ὑπεβλήθη ἡ παραίτησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γυθείου καί Οἰτύλου κ. Φιλῆ-

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

ΜΑΡΙΑΣ Δ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ, «Ἡ Διεθνὴς Ἐκκλησία τοῦ Τετραγωνικοῦ Εὐαγγελίου». Ἀθήναι 1960.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρέπει νὰ τονισθῆ, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι καθαρῶς ἀντιαιρετικόν. Πραγματεύεται δηλ. τὴ πιστεύουσι οἱ ἐν Ἑλλάδι ὁπαδοὶ τῆς Διεθνούς Ἐκκλησίας τοῦ τετραγωνικοῦ Εὐαγγελίου, ἐν ἀντιπαροβολῇ πρὸς τὰ δόγματα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως. Ἡ αἵρεσις αὕτη ἐμφανίζεται καί ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Δ.Ε.Τ.Ε. καί εἶναι ἀγνωστος ὄχι μόνον εἰς τὸ πολὺ κοινόν, ἀλλὰ καί εἰς τοὺς περισσοτέρους ἐκ τῶν θεολόγων καί τῶν κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Διὰ τοῦτο ἡ συγγραφεὺς, τμηματάρχης τοῦ τμήματος Ἐπεροδόξων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, παραδίδουσα εἰς τὴν δημοσιότητα τὸ ἀνωτέρω βιβλίον, συμβάλλεται τὰ μέγιστα εἰς τὴν κατατόπισιν τοῦ ποιμνίου καί τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐπὶ μᾶς αἱρέσεως, ἥτις εἶναι, ὡς γράφει καί ἡ ἴδια, «κράμα προτεσταντικῶν παραφυάδων μὲ προέλευσιν πεντηκοστιανήν, ἐπίδρασιν Ὁρθόδοξον καί μὲ ἀπόκλισιν χιλιαστικὴν ὡς πρὸς τὸ ὅτι οἱ ὁπαδοὶ αὐτῆς δέχονται, ὡς οἱ χιλιασταί, τὴν μελλοντικὴν ἐπὶ τῆς γῆς ὕλικὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

Διὰ νὰ κατατοπισθῆ δὲ ὁ ἀναγνώστης τοῦ βιβλίου τοῦτου, ἡ σ. ἔχει διαίρεισιν τὴν ὕλην τοῦ βιβλίου εἰς 4 μέρη. Εἰς τὸ πρῶτον γίνεται λόγος γενικῶς περὶ τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν καί τῶν λοιπῶν αἱρέσεων. Εἰς τὸ δεῦτερον περὶ τῆς ἱστορίας τῆς αἱρέσεως ταύτης. Εἰς τὸ τρίτον περὶ τοῦ «Πιστεύω» τῆς Δ.Ε.Τ.Ε. καί εἰς τὸ τέταρτον γίνονται παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν διαφορῶν, αἵτινες ὑπάρχουν μεταξύ τῆς ἐν λόγω αἱρέσεως καί τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως. Τῆς τελευταίας ταύτης ἐξαιρεται καί ἡ ὑπεροχὴ ἐναντι τῆς ὡς ἀνω αἱρέσεως. Θὰ πρέπει προσέτι νὰ ἀναφερθῆ, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου παρατίθεται τὸ Ἐμβλημα, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου τῶν βιβλίων των οἱ ὁπαδοὶ τῆς Δ.Ε.Τ.Ε., οὕτως ὥστε ὁ Ὁρθόδοξος χριστιανὸς εὐχερῶς νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰ Ἐντυπα τῆς αἱρέσεως ταύτης.

Τὸ βιβλίον τοῦτο δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἐν ἐπισημονικόν ἐντύπωμα, ἡ ὕλη τοῦ ὁποίου προσφέρεται εἰς τὸν ἀναγνώστην κατὰ τρόπον ἐπαγωγόν, ὥστε εὐκόλως οὗτος νὰ κατανοῇ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Ἐπίσης πλούσιαι εἶναι καί αἱ ὑποσημειώσεις, εἰλημμένα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ τὰς δύο πηγὰς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας, ἥτοι τὴν Ἀγ. Γραφὴν καί τὴν Ίεράν Παράδοσιν.

Δὲν πρέπει, λοιπόν, νὰ διαδώσωμεν ἀπλῶς τὸ βιβλίον τοῦτο ἢ νὰ ἐκφράσωμεν τὰ συγχαρητήρια πρὸς τὴν συγγραφεῖα, ἀλλὰ κυρίως νὰ γίνωμεν κάτοχοι τοῦ περιεχομένου του, ὥστε, κατατοπιζόντες καί τοὺς πῆριξ ἡμῶν περὶ τῆς αἱρέσεως ταύτης καί γενικῶς περὶ τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων αἱρέσεων, νὰ διατηρῶμεν, ὡς ὀρθόδοξοι χριστιανοί, ἀκεραῖαν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας μας, μακρὰν ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τῶν αἰρετικῶν, οἵτινες ἔρχονται ὡς λύκοι ὑπὸ μορφήν προβάτων, ἀκόμη δὲ καί τὴν πραγματικὴν ὁμολογίαν καὶ ἀγάπην μεταξύ μας, διότι ὅπου ὑπάρχουν διαίρεισες καί ὀργῇ «Θεὸς οὐ κατοικεῖ», ὡς γράφει ὁ ἱερός Ἰγνάτιος εἰς τὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τοὺς Φιλαδελφεῖς καί ὅπως καί ἡ σ. κλείει τὸν ἐπίλογον τοῦ βιβλίου τῆς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ρ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
Θεολόγος.

μονος ἀπὸ τῶν Συνοδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων, ἥτις καί ἐγένετο ἀποδεκτή. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ Σεβ. Γυθείου ἐκλήθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Γρηγόριος.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος κατὰ τὸ διαρρηῖσαν δεκαπενθήμερον προήδρευσε συνεδριῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. καί τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐσαύτως ἔσχεν ἐπαινηθιμῆως συνεργασίαν μετὰ τῶν Θεοφ. Βοηθῶν αὐτοῦ Ἐπισκόπων, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ί. Συνόδου καί τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπηρεσιῶν.

— Ἀπὸ 9ης μέχρι 14ης Ἰανουαρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προέστη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Β' ἱερατικοῦ Συνεδρίου τῶν Κληρικῶν τῆς Ί. Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Τῆ 3ῃ Ἰανουαρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν μορφωτικόν ἀκόλουθον τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Πρεσβείας. Αὐθήμερον ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτὴν τῆς Κύπρου, τὸν Εἰσαγγελεῖα Ἐφετών κ. Τσαντίλιαν καί τὸν Καθηγητὴν κ. Παναγιώτην Μπρατσιώτην.

— Τῆ 4ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος παρέστη ἐν τῷ Νοσοκομείῳ «Εὐαγγελισμὸς» εἰς τὴν τελετὴν τῆς κοπῆς τῆς πίττας.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς 9ης Ἰανουαρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος πύλῳγησε ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου τοὺς γάμους τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν κ. Μένη Παπαγεωργίου.

— Τῆ 15ῃ Ἰανουαρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν ὑπὸ τῆς «Ἐνώσεως Ἑλλήνων Θεολόγων» ἀπονομὴν βραβείων εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἐπιτυχόντας εἰς τὸν προκηρυχθέντα ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως διαγωνισμόν διὰ τὴν σύνταξιν ἐκθέσεως μὲ θέμα «Ποῖον τὸ νόημα τῆς αὐτοθυσίας τοῦ νεομάρτυρος τῆς ἐλευθερίας Παπα-Γιώργη Σκρέκα».

Ίερά Μητρόπολις Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας

Καθ' ἃ γράφουσιν ἡμῖν, μὲ ἐπιτυχίαν διεσχίσθη ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει τὸ πρόγραμμα τῆς ὀργανωθείσης, πρωτοβουλίας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τριφυλίας καί Ὀλυμπίας κ. Στεφάνου, «Ἐβδομάδος τῆς Οἰκογενείας» ἀπὸ 11-18 Δεκεμβρίου. Ὁ Σεβασμιώτατος ἠθέλησε νὰ προσδώσῃ ζωρρότερον τόνον εἰς τὸν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου χαρακτηρισμὸν τοῦ λήγοντος ἔτους 1960 ὡς ἀφιερωμένου εἰς τὴν Οἰκογένειαν, ὥστε αἱ καταρτισθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας διαλέξεις, εἰς θέματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν Οἰκογένειαν, νὰ ἀφήσουν ζωρρότερον ἐντύπωσιν καί μονιμωτέρων διδασκαλιῶν. Πρὸς τοῦτο τὴν Κυριακὴν 11ην Δεκεμβρίου ἀνεγνώσθη εἰς ἅπαντας τοὺς ἱερούς Ναοὺς τῆς Μητροπόλεως σχετικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Σεβασμιωτάτου «Περὶ τῆς ἀναγκαιότητος καί τῶν ἀρετῶν τῆς Χριστιανικῆς Οἰκογενείας», μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον ἀνεπέμφθη εἰδικὴ δέησις ὑπὲρ αὐτῆς. Κατὰ χιλιάδας ἐκυκλοφόρησαν ἐντυπα, ἐξαιρούτα τὴν ἱερότητα τῆς οἰκογενείας, ὡς καί τῶν κινδύνων τῶν ἀπειλούντων αὐτήν, ἕτερα δὲ σχέδια (πανῶ) εἰς κεντρικὰ σημεῖα τῶν πόλεων Κυπαρισσίας καί Κρεσταιῶν παρέχον παραστατικὰς εἰκόνας τῆς εὐλογουμένης παρὰ Θεοῦ, καί τῆς διαλυομένης, ἐξ αἰτίας τῆς διχονοίας τῶν συζύγων, οἰκογενείας.

Εἰς τὰς πόλεις Κυπαρισσίαν, Φιλατραπὰ, Γαργαλιάνους, Χώραν, Ζαχάρω, Ἐπιτάλιον, Κρέσταινα καί Ἀνδρίτσαιναν ἐγένοντο διαλέξεις ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, τῶν Πανσο. Ἀρχιμανδριτῶν Σπυριδῶνος Λουλουδάκη, Πρωτοσυγκέλλου, καί Ἀριστοβούλου Καπαηδόνη ἱεροκήρυκος, τῶν Αἰδесо. Πρωτοπρεσβυτέρων Λάμπρου Θεοδοροκοπούλου, Πολυκάρπου Ἀλεξανδροπούλου καί Θεμιστοκλέους Σταυροπούλου, τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Στοιχ. Ἐκπαιδευσεως κ. Χαρ. Θάνου, τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Ἀναστασίου Κάππου, Γεωργίου Καραμίχα, Κ. Σακελλαρίου, Ἀντ. Μεντῆ καί Ἐλένης Παναγοπούλου καί τῶν Δημοδιδασκάλων κ.κ. Γ. Σωτηροπούλου, Παν. Ἀθηναίου καί Κας Π. Καραβίτου, μὲ τὰ θέματα «Ὁ Θεὸς τοῦ γάμου κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν», «Ἡ καλὴ σύζυγια»,

«'Η μητέρα ἐν τῇ οἰκογενείᾳ», «'Ο Χριστὸς καὶ ἡ Οἰκογένεια», «'Η οἰκογένεια καὶ ἡ χριστιανικὴ τελειότης», «'Η οἰκογένεια καὶ ἡ ἐνορία», «'Η ἐργαζομένη σύζυγος καὶ μητέρα», «'Η ψυχαγωγία ἐν τῇ Οἰκογενείᾳ», «Τὸ παιδί μας καὶ τὸ ἐπάγγελμα».

Ἱερά Μητρόπολις Τρικῆς καὶ Σταγῶν

Καθ' ἃ γράφουσιν ἡμῖν, τὴν 20ὴν Νοεμβρίου ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαινία τοῦ ἐν Μεγάλοις Καλυβίοις Τρικάλων Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου «'Ο ἅγιος Νικόλαος». Πλήθος κόσμου συνέρρευσε ἀπὸ πρῶτας εἰς τὸ χωρίον, ἵνα παρακολουθήσῃ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, ἣν ἐτέλεσε εἰς τὸν ἐνοριακὸν Ναὸν ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης κ. Διονύσιος, καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας συνεκεντρώθησαν οἱ ἐπίσημοι καὶ ὁ λαὸς πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἱδρύματος, ἐνθα ὁ Σεβασμιώτατος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγγέλλου, τοῦ Ἱεροκλήρικοι καὶ ἄλλων κληρικῶν, ἐτέλεσε τὸν Ἅγιασμόν. Εἶτα δέ, λίαν συγκεκινημένος, ὡμίλησε πρὸς τὰ συγκεντρωθέντα πλήθη. Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξιστόρησε τὰ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἱδρύματος, ἀνεκοίνωσε τὰ δαπανηθέντα χρηματικὰ ποσά, ὡς καὶ πόθεν ἐξευρέθησαν ταῦτα καὶ ἠυχάριστος πάντας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ θεαρέστου ἔργου τοῦ Γηροκομείου. Ἀπὸ μέρους τοῦ λαοῦ τοῦ Νομοῦ συνεχάρη τὸν Σεβασμιώτατον ὁ κ. Νομάρχης κ. Ἀντών. Σταυρόπουλος διὰ τὴν δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ εὐχάριστον σημεῖον τῆς λειτουργίας τοῦ τὸ Γηροκομείου, εἶπε δὲ ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Σεβασμιωτάτου ὡς Προέδρου τοῦ Ἱδρύματος ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν εὐρυθμίαν καὶ ἀποδοτικὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. Μετὰ ταῦτα πάντες οἱ παραστάντες εἰς τὴν τελετὴν εἰσῆλθον εἰς τὸ κτίριον τοῦ Γηροκομείου καὶ περιεργάσθησαν τοὺς θαλάμους καὶ τὰ λοιπὰ διαμερίσματα αὐτοῦ, ἐκφράζοντες τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν πλήρη ἱκανοποίησιν των διὰ τὸν ἄριστον ἐξοπλισμὸν του καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν καὶ καθαριότητα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ Βρετανικὴ Βιβλικὴ Ἑταιρεία ἐκυκλοφόρησε τὸ φθινόπωρον τοῦ 1958 νέαν ρωσικὴν μετάφρασιν τοῦ Εὐαγγελίου ἐκ τοῦ δυτικῶν κριτικῶν κειμένων τοῦ Nestle. Τὴν μετάφρασιν ἐξεπόνησεν ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κατάνης κ. Κασσιανός, πρῦτανις τοῦ Ρωσικοῦ Ὁρθόδοξου Ἰνστιτούτου Παρισίων. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ τὸ ὄργανον τοῦ Δυτικοευρωπαϊκοῦ Ρωσικοῦ Ἐξαρχάτου «Messenger» (τ. 33-34, σελ. 120-130) γράφει ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι θεολόγοι ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ δώσουν ὀρθόδοξον κριτικὴν ἐκδοσὶν τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχαιοτέρων, ἀξιοπιστοτέρων καὶ καλυπτόμενων κειμένων.

«Τὸ πρῶτον καθήκον τῆς Ὁρθόδοξου Βιβλικῆς Ἐπιστήμης εἶναι ὁ κριτικὸς ἔλεγχος τῆς μεθοδολογίας τῆς Δυτικῆς Βιβλικῆς Κριτικῆς, εἶτα δὲ ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐκδοσις τῶν βυζαντινῆς ομάδος ἑλληνικῶν χειρογράφων τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἀκολουθῶν, βάσει τῶν προγενεστέρων καὶ τῶν νέων, δυτικῶν καὶ ἀνατολικῶν ἐκδόσεων χειρογράφων, δεόν νὰ γίνῃ ἀπόπειρα ἀποκαταστάσεως τοῦ πρωταρχικοῦ κειμένου τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ δημιουργηθῇ Ὁρθόδοξον ἐπιστημονικὸν κείμενον τῆς Ἁγίας Γραφῆς βάσει τῶν ἀντικειμενικῶν δεδομένων τοῦ H. von Soden καὶ τῶν μετὰ ταῦτα κριτικῶν ἐκδόσεων τῆς Καινῆς Διαθήκης διὰ τῆς προσθήκης τῶν μαρτυριῶν τῶν χειρογράφων τῆς βυζαντινῆς ομάδος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἔργου τῆς Ὁρθόδοξου κριτικῆς τοῦ κειμένου».

«Ἄν ἡ ἐργασία αὐτῇ τῶν ὀρθόδοξων θεολόγων καταλήξῃ εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Δυτικῆς Κριτικῆς προτεινόμενον κείμενον, ἡμεῖς θὰ τὸ δεχθῶμεν ὡς ἠλεγμένη καὶ ἀξιόπιστον. Ἄν δέ, πάλιν, ἡ ἀντικειμενικὴ ὀρθόδοξος κριτικὴ τοῦ κειμένου ἐπιβεβαιώσῃ τὴν πεποιθησὶν μας περὶ τῆς ὀρθότητος καὶ ἀρχαιότητος τοῦ παραδεγεμένου μας ἐκκλησιαστικοῦ κειμένου, τότε θὰ προσφέρωμεν ὑπηρεσίας εἰς τοὺς δυτικούς ἀδελφούς μας, οἱ ὅποιοι ἀφιέρωσαν τὸν ἑαυτὸν των εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ ἀποστολικοῦ προτύπου τοῦ Εὐαγγελίου».

Τὸ περιοδικὸν «Messenger» πιστεύει, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Βιβλικὴ ἐπιστήμη θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς σημασίας καὶ τῆς ἀξίας τοῦ παραδεγεμένου ἐκκλησιαστικοῦ βυζαντινοῦ κειμένου ὑπὸ τῆς Δυτικῆς κριτικῆς τοῦ κειμένου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 46 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου τὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἁγίου Δημητρίου Νέου Φαλήρου ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐνὸς τακτικοῦ Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας διακηρύξεως ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικά διὰ τὰ περαιτέρω. Τὸ πρῶτιστον ἔσται τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου 1961

† Ὁ Ἀθηνῶν Θεόκλητος

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/50 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγίου Ἰωάννης» Βασιλικῶν-Ἰστιαίας προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ Ἐκκλησ. Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ἐν τῷ περιοδικῷ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

Ἱερά Μητρόπολις Φλωρίνης-Ἀλωπίας καὶ Ἐορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ Νόμου 3. 859/1958, ὡς τοῦτο ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 104. 989/1-10-1960 ἐγγράφου τοῦ Ἰπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐρησκειμάτων ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 269. 160/25-10-1960 ἐγγράφου τοῦ Ἰπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, προσκαλοῦμεν ὑποψηφίους Ἐφημερίους, μὴ καταγομένους ἐκ τῶν περιοχῶν τῆς Ἠπείρου, Μακεδονίας καὶ Θράκης, ὅπως καταλάβωσιν Ἐφημεριακὰς θέσεις ἐν τῇ Παραμεθορίῳ ἡμῶν Ἐπαρχίᾳ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὄρους: (Ιον) Οἱ ἀνωτέρω ὑποψήφιοι δεόν νὰ εἶναι ἱερεῖς ἢ λαϊκοί. Καὶ οἱ μὲν ἱερεῖς δεόν νὰ ἔχωσι τὰ ἐξῆς σχολικὰ προσόντα: νὰ ἔχωσι πτυχίον Θεολογικῆς ἢ Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἢ Ἀπολυτήριον Ἀνωτέρου ἢ Κατωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου. Οἱ δὲ λαϊκοὶ ὑποψήφιοι ἐπίσης ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχωσι πτυχίον Θεολογικῆς ἢ Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἢ Ἀπολυτήριον Ἀνωτέρου ἢ Κατωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου.

Οἱ λαϊκοὶ ὑποψήφιοι, ὅπως διορισθῶσι, θὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου περὶ ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας Ἐφημερίων ἐκ λαϊκῶν.

Οἱ ἀνωτέρω ὑποψήφιοι, μετὰ τὴν χειροτονίαν καὶ διορισμὸν αὐτῶν, θὰ λαμβάνωσιν ὡς ἐπίδομα τὸ ἐν δεύτερον (1/2) τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, καταβαλλόμενον εἰς βάρος τοῦ Λ/μοῦ «Κεφάλαιον» πρὸς πληρωμὴν μισθοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου (Α.Ν. 536/1945)».

Ἄπαντες οἱ ἀνωτέρω ὑποψήφιοι δεόν νὰ υποβάλωσιν ἐν πρώτοις ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν, ἐν ἣ ν' ἀναφέρωσι τὰ ἀνωτέρω σχολικὰ προσόντα αὐτῶν.

Μετὰ τὴν λήψιν τῆς αἰτήσεως θ' ἀποστέλλεται αὐτοῖς πῖναξ τῶν δικαιολογητικῶν, ἅπαντα δεόν νὰ υποβάλωσι, διὰ τὰ περαιτέρω νόμιμα.

Αἰτήσεις μὴ περιέχουσαι τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα δὲν θὰ λαμβάνωται ὑπ' ὄψει.

Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 29ῃ Δεκεμβρίου 1960.

† Ὁ Φλωρίνης-Ἀλωπίας καὶ Ἐορδαίας Βασίλειος

Ίερά Μητρόπολις Τρίκκης και Σταγών

Προκειμένου να προβώμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίων Ίεφημερίων πρὸς πληρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν χωρίων: 1) Ίεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Ἀρδανίου, 2) Ί. Ναοῦ Γενήσεως Θεοτόκου Ἀχλαδιάς, 3) Ί. Ναοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Βλαχάβας, 4) Ί. Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Κριτσotάδων και 5) Ί. Ναοῦ Νικολάου Ψυχῆς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 47 τοῦ Α.Ν. 200/40 «Περὶ Ί. Ναῶν και Ίεφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Α.Ν. 536/45 και 540/45 ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Τρικάλοις τῆ 29ῃ Δεκεμβρίου 1960.

† Ὁ Τρίκκης και Σταγῶν Διονύσιος

Ίερά Μητρόπολις Μηθύμνης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρων 46 και 47 τοῦ Α. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ίεφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ίερῶν Ναῶν 1) Ἀγίας Τριάδος Κλειοῦς, 2) Κοιμήσεως Θεοτόκου Λαφιῶνος, 3) Ἀγίου Γεωργίου Ἀργέννου και 4) Ἀγίου Ἰωάννου Ρεύματος, ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν.

Ἐν Καλλονῇ τῆ 30ῃ Δεκεμβρίου 1960.

† Ὁ Μηθύμνης Κωνσταντῖνος

Ίερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χηρευουσῶν τῶν θέσεων τακτικῶν ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν Στυρφακῶν και τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Ἀταλάντης, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους να καταλάβωσι ταῦτας και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ίεφημερίων ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τοῦ ἀρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 807/1945 ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εις τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν εις τὰ Γραφεῖα τῆς Ίεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἐν Λαμῖα τῆ 10ῃ Ἰανουαρίου 1961

† Ὁ Φθιώτιδος Δαμασκηνὸς

Ίερά Μητρόπολις Αἰτωλίας και Ἀκαρνανίας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47 και 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «Περὶ Ίερῶν Ναῶν και Ίεφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη και διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου, ἵνα προβώμεν εις τὴν ανακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ «τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου» Παλαιοκατούνης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ίερῶν Κανόνων και Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 12ῃ Ἰανουαρίου 1961

† Ὁ Αἰτωλίας και Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Προκειμένου τὸ Συμβούλιον τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς να πληρώσῃ τὴν τακτικὴν θέσιν τοῦ Δ/ντοῦ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, καλεῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους Κληρικοὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ και ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ βιοῦντας, τοὺς ἔχοντας πτυχίον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῶν Παν/μίων μας ἢ ἀλλῆς ὁμοταγοῦς Σχολῆς και κεκτημένους τοὐλάχιστον τὸν βαθμὸν τοῦ Πρεσβυτέρου, ἡλικίαν δὲ οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 55 ἐτῶν, ὅπως μέχρις 28 Φεβρουαρίου 1961 ὑποβάλωσιν εις τὰ Γραφεῖα τῆς Σχολῆς (Λεωφ. Βασ. Σοφίας ἀριθ. 24 Ἀθήναι) αἴτησιν μετὰ βιογραφικοῦ σημειώματος, ὡς και πάντα τ' ἀποδεικτικά στοιχεῖα περὶ σπουδῶν τῶν και τῆς παιδαγωγικῆς τῶν μορφώσεως και πείρας. Πλείονες πληροφορίες παρέχονται εις τὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτος δι' ἐπιστολῆς του ἐγνώρισεν εις τὸν Σεβ. Τιβερίαδος κ. Ἀνατόλιον, ὅτι ὁ Ἱεροδιάκονος Θεοδόσιος Στασὸς (κατὰ κόσμον Σωτήριος Σταβὸς), και ὁ Ἱερομόναχος Κάλλιστος Καντεμνίδης, (κατὰ κόσμον Χαράλαμπος Καντεμνίδης ἐκ Κρήτης) καθηρέθησαν ὑπὸ τῆς Ἀγίας και Ίεράς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, και ἀπεκόπησαν τῆς Γεραρᾶς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος.

Ἄριθμ. Πρωτ. 1113

Πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην
Φιλούμενον Χασάτην,
Μέλος τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος,
Παπάφειον Ὀρφανοτροφεῖον,
Θεσσαλονίκη

Καλεῖσαι, ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς παρούσης ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τῆς Α.Θ. Μακαριότητος τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Πατρὸς και Πατριάρχου κ.κ. Βενεδίκτου και τῆς περὶ Αὐτὸν Ἀγίας και Ίεράς Συνόδου, ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἐγκαταλείψει τῆς Ίεράς σου Μετανοίας.

Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐμφανίσεώς σου θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ αἴτ' Νοεμβρίου α/ιδ'.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἄριθμ. Πρωτ. 1114.

Πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην
Θεόφιλον Χαρίτσον,
Μέλος τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος,
Ἱεράν Μονὴν Βροντιανῆς, Σάμον.

Καλεῖσαι, ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς παρούσης ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τῆς Α.Θ. Μακαριότητος τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Πατρὸς και Πατριάρχου κ.κ. Βενεδίκτου και τῆς περὶ Αὐτὸν Ἀγίας και Ίεράς Συνόδου, ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἐγκαταλείψει τῆς Ίεράς σου Μετανοίας.

Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐμφανίσεώς σου θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ αἴτ' Νοεμβρίου α/ιδ'.

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »**ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ
† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ
† Ὁ Ἰωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ**ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ****ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

Θεοδ. Σπεράντσα, Ἐκφράζουσι τὴν διαμαρτυρίαν μας.

Ἐόρτια Γράμματα.

Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου,
Τὸ ἔλαιον ἐξ ἐπόψεως τελετουργικῆς (Συνέχεια).

Θεοφ. Ἐπισκόπου Μελόης Αἰμιλιανοῦ, Ἡ Ἐκκλησία και τὸ Μεταναστευτικὸν πρόβλημα.

Ἰωάννου Χρ. Κωνσταντινίδου, Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν 35ετίαν 1923—1957 (συνέχεια).

Παρατηρήσεων Στήλη.

Βιβλιοκρισία.

Ἐκκλησιαστικά Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.